Informatieblad

maart - april 2010

verschijnt tweemaandelijks. Afgiftekantoor Brussel V. Erkenning: P 206540 v.u. Pater Benoît Wailliez

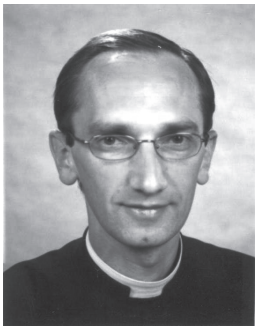

Het jaar 2009 zal zwaar geweest zijn voor de katholieke Kerk. Heel bijzonder voor de Heilige Vader, maar ook voor alle katholieken die een betje bezorgd zijn voor hun geloof. In achtereenvolgende golven zijn de aanvallen en campagnes in de pers losgebroken tegen het schip van Petrus. De conformisten hebben zich in het strijdgewoel gemengd op het ogenblik van de benoeming van Mgr. Léonard, als primaat van België. Men kon erop wachten. Zodra men de christelijke moraal ook maar een beetje verdedigt, is men blootgesteld aan de bliksem van de politieke en zelfs godsdienstige correctheid.

Maar de vervolging - morele vervolging, in dit geval - heeft ook een goede kant. Zij wordt toegelaten door de Heer, om ons te beproeven en ook om ons de ogen een beetje te openen. De storm is voorbij, hoeveel blaadjes blijven er aan de boom? De pruimenbom is hevig geschud, hoeveel vruchten blijven er over?

Als men de verschillende peilingen bekijkt, schrikt men van het verlies aan geloof. Vele mensen praktiseren niet meer, maar nog erger, een grote hoeveelheid katholieken heeft zich een geloofje naar maat gemaakt, "losgemaakt van het moralisme van Rome en van haar verboden". Heel gemakkelijk, dat moet men toegeven. Maar is de mens de maat van zijn godsdienst, of God? Is het katholicisme de (enige) goddelijke godsdienst, ingesteld door Onze Heer? Is het de ark van het heil of een plezierboot, waarin men aan boord gaat al naar gelang de wispelturige zin, die lonkt naar alle geuren en kleuren,

"Een grote hoeveelheid katholieken heeft zich een geloofje naar maat gemaakt."

Wij zijn de Vasten ingegaan; is dat niet de ideale gelegenheid, "het werkelijk gunstige moment" (Liturgie) om terug te keren tot de Heer die ons roept? Dat is de bekering: het is de terugkeer van het verloren kind naar het huis van de Vader.

Is het niet ook het goede moment om de eeuwigdurende boodschap van onze Moeder: "Gebed en boete" in praktijk te brengen? Vooral de boete van de goed volbrachte plicht van staat. Van de heiliging in de plicht van staat. Stil, contemplatief, gebed. Maar ook mondgebed, vooral dat van het rozenhoedje. Laat ons blijven bidden om de toewijding van Rusland aan het Onbevlekt Hart van Maria te verkrijgen, en voor de voortgang van de leerstellige gesprekken tussen de Heilige Stoel en de Priesterbroederschap St. Pius X. Zoals het waar is dat "de vis rot bij de kop", moet ook van de geestelijkheid het herstel van de Kerk komen. De statistieken tonen het tegenovergestelde.

Laten we tenminste, tegenover onze geheel ontkerstende maatschappij, ronduit ons geloof openlijk weten te tonen, terwijl we noch angstig noch hoogmoedig zijn.

Ik dank u voor uw trouw om het *Informatieblad* te lezen. Aarzel niet, het uit te delen, vooral als uw vrienden doorgaan voor "conservatieven". Men is allemaal geraakt geweest door een boek, een artikel, een goede preek. Een goed tijdschrift is de best mogelijke vriend.

Ik wens u een uitstekende lezing van dit nummer en ik dank al mijn medewerkers, die blijven werken om u *een authentiek katholieke blik op de wereld van vandaag* te bieden.

God is liefde

Wij moeten trachten beter te begrijpen wat Onze Heer voor ons is, zijn werk en tegelijkertijd zijn grootheid en zijn verhevenheid, opdat wij ons meet aan Hem hechten, opdat wij Hem volgen, opdat wij ons aan Hem overgeven, opdat ons leven werkelijk een christelijk leven wordt, een leven zoals Hijzelf het dikwijls vraagt in het evangelie.

Moge Hij leven in ons en mogen wij leven in Hem[1]. Als wij willen waarderen wat Onze Heer is, moeten wij alle aspecten waaronder Hij zich aan ons voorstelt en in het bijzonder, in de eerste plaats, in de H. Drie-eenheid, beschouwen.

Hoe kan het Evangelie ons helpen om beter te begrijpen, wat Onze Heer is in de H. Drie-eenheid?

Een van de belangrijkste passages is vervat in de eerste brief van de H. Johannes, als hij ons spreekt van de liefde (1 Joh. 4, 12-15):

"Nooit heeft iemand God aanschouwd; maar wanneer wij elkaar beminnen, dan blijft God in ons, en is in ons de volmaakte liefde tot Hem. Hieraan erkennen wij, dat wij in Hem blijven, en Hij in ons: dat Hij ons van zijn Geest heeft meegedeeld. En we hebben aanschouwd en getuigen, dat de Vader de Zoon heeft gezonden als Verlosser van de wereld; wie dus belijdt, dat Jezus de Zoon is van God, in hem blijft God, en hij blijft in God".

In enkele zinnen geeft de apostel die Jezus beminde heel duidelijk aan, wat de plaats is van Onze Heer in de H. Drie-eenheid en ook met betrekking tot ons. Door de eenvoudige belijdenis van de godheid van Onze Heer, als zij gedaan wordt met een echt geloof, blijft God in ons en blijven wij in God.

"En wij hebben ook de liefde erkend en geloofd, die God voor ons heeft: God is liefde; en wie in de liefde blijft, blijft in God en God in hem" (1 Joh. 4, 16).

God is liefde. Het is goed, deze passage van de brief van de H. Johannes te overwegen, terwijl men aan de H. Thomas van Aquino vraagt, wat de liefde is.

De H. Thomas definieert de speciale kwaliteit van de liefde met deze termen: bonum est diffusivum sui[2]. Evenals het goede geneigd is, zich te verspreiden, zich mee te delen, zo vertrekt de liefde, in zekere zin, uit haarzelf, uit de persoon, uit zich. De liefde geeft zich. Het zou in tegenspraak zijn met de liefde, als zij zich inhoudt, want zij is precies het tegenovergestelde van het egoïsme. Zij is erop gesteld, te geven wat zij heeft, wat zij is. Als dat juist de liefde is, en als God liefde is, begrijpt men tot op zekere hoogte beter dat God de Zoon heeft voortgebracht en dat uit de Vader en de Zoon de Heilige Geest voortkomt.

Omdat God liefde is, is het bijna onmogelijk, dat Hij zich niet geeft[3]. Het zich geven gebeurt op zulk een manier, dat God de Vader niets voor zichzelf houdt en de Zoon die Hij voortbrengt van alle eeuwigheid gelijk is aan Hemzelf, de Vader. Men kan dus de Vader niet beschuldigen van egoïsme, of van zich slechts gedeeltelijk gegeven te hebben. Nee, de Vader heeft zich zodanig gegeven in zijn Zoon, dat hij van alle eeuwigheid een Zoon heeft voortgebracht, gelijk aan Hemzelf, zonder enig verschil, zonder enige ongelijkheid. Het enige onderscheid is juist, dat de Zoon voortkomt uit de Vader, maar omdat de Vader Hem alles van alle eeuwigheid geeft, is de Zoon precies gelijk aan de Vader.

Natuurlijk is het een mysterie. Maar de H. Schrift zelf nodigt ons uit om te bestuderen wat de liefde is in God, omdat zij God definieert als liefde zijnde en dat het kenmerk van deze deugd juist het zich geven is.

God is liefde, de Zoon is God, dus Hij heeft de liefde in zich en het zou abnormaal zijn als er niets voortkomt uit Hem, als Hij zichzelf niet geeft. Als er geen andere Persoon van de Drie-eenheid uit de Zoon voortkwam, terwijl de Vader liefde is, zou men kunnen zeggen: ja, de Vader is liefdadig, maar de Zoon is het niet, Hij is niet werkelijk liefde, in tegenstelling tot wat het Evangelie verklaart.

Daar God liefde is, is de Zoon ook liefde. En uit de Zoon komt juist een andere persoon voort, die de liefde tussen de Vader en de Zoon onderling, vertegenwoordigt: de derde Persoon, die de Heilige Geest is. Dat is werkelijk het meest volmaakte voorbeeld van de liefde tussen de Vader en de Zoon. En deze derde Persoon, die de Heilige Geest is en die voortkomt uit de twee andere Personen is gelijk aan de Vader en de Zoon. Er is daar, binnen de H. Drie-eenheid, de meest volmaakte uitdrukking die men kan bedenken, van een liefde[4]. Deze trinitaire liefde wordt prachtig uitgedrukt door de liturgie van het Feest van de H. Drie-eenheid: "Caritas Pater est, gratia Filius, communicatio Spiritus Sanctus, o beata Trinitas"[5]. Laat ons aan Dom Guéranger zijn diepe uitspraken ontlenen om deze tekst te verklaren: "O welbehagen van de Vader in de Zoon, door Wie Hij zich van Zichzelf bewust is; welbehagen van innige liefde, die Hij aan onze sterfelijke oren verkondigt aan de oevers van de Jordaan en op de top van de Tabor![6]

"(…) O, Zoon van God, U bent het Woord van de Vader, ongeschapen Woord, U bent even intiem als zijn gedachte, en zijn gedachte is zijn Wezen. In U komt dit Wezen geheel tot uitdrukking in zijn oneindigheid, in U kent Hij zichzelf. (…) U bent de uitstraling van de glorie van de Vader, de vorm van zijn Wezen[7].

U bent de weerglans van het eeuwige licht, de vlekkeloze spiegel van de majesteit van God, het beeld van zijn volmaaktheid[8].

"(…) Glorie zij U, o Heilige Geest, die in de eenheid van de goddelijke zelfstandigheid voor eeuwig uit de Vader en de Zoon voortkomt! Door de eeuwige act waardoor Hij zichzelf kent, brengt de Vader de Zoon voort, die zijn oneindig evenbeeld is, en de Vader is verrukt van liefde voor die glans die voor alle tijd uit Hem is voortgesproten. Bij het beschouwen van de bron waaruit Hij eeuwig voortvloeit, wordt de Zoon met liefde tot haar ontvlamd en die liefde evenaart de liefde waarvan Hij zelf het voorwerp is. Welke taal zou die vurigheid kunnen beschrijven, die wederkerige begeerte welke de aantrekking en de neiging is van de ene persoon naar de andere in de onbewogenheid van de goddelijke essentie! U bent deze liefde, o goddelijke Geest, die van de Vader en de Zoon als van eenzelfde beginsel voortkomt, die van beiden onderscheiden bent, maar die de band vormt welke Hem verenigt in de onuitsprekelijke liefde die door de Zoon uit de Vader voortkomt, eindterm die de goddelijke natuur voltooit en in eeuwigheid de Drie-eenheid voleindigt"[9].

Deze beschouwingen, gebaseerd op het Evangelie zelf en op het eenvoudige begrip van wat de liefde is, leggen ons uit dat heel de zending die aan Onze Heer gegeven is, evenals aan de H. Geest, een zending van liefde is. Als God liefde is, wat kan men dan anders doen dan de liefde verspreiden die in Hem is, niet alleen ad intra, binnenin Zichzelf, maar ook in de uitoefening ad extra, naar buiten toe, dat wil zeggen in heel de schepping, en met de schepping, in de Menswording en de Verlossing?

Alles wat God aan zijn schepselen gegeven heeft, kan slechts de uitdrukking van zijn liefde zijn. Het is ondenkbaar, dat de schepping niet een werk van de liefde is, en dat de schepselen en vooral de geestelijke schepselen, die God heeft geschapen, niet ook in deze realiteit van de liefde bestaan[10].

Dus als wij werkelijk op de Allerheiligste Drie-eenheid willen lijken, zo dicht mogelijk bij de H. Drie-eenheid willen zijn, dan zal het slechts zijn in de mate waarin wij zelf goed zullen zijn, waarin wij liefde zullen zijn, waarin men liefde bij ons zal kunnen vaststellen, dat wij meer op God zullen lijken.

Het is eenvoudig, maar het is een heel programma en daarom is onze fundamentele en essentiële wet een wet van liefde. Het is de wet die God in onze harten heeft geschreven, in onze natuur, het is een wet van liefde die Onze Heer ons heeft geleerd.

Alle geboden laten zich samenvatten in twee geboden: God beminnen. Zijn naaste beminnen[11].

Dat is heel de liefde. In de mate waarin wij deze wet van de liefde vervullen, die in ons is, zijn wij werkelijk het evenbeeld van de Allerheiligste Drie-eenheid, die God is, die liefde is.

Noten:

[1] Vgl. Joh. 6, 57-58 en St. Paulus: (Fil. 1, 21, en ook Gal. 2, 20) "Voor mij is leven Christus".
[2] Vgl. Dionysius, De divinis nominibus, hfdst. 4, §1, geciteerd door de H. Thomas, I,q.5,a.4.
[3] Het uit elkaar voortkomen van de Personen van de H. Drie-eenheid is absoluut noodzakelijk, maar zonder de Openbaring zouden wij uit het feit dat God liefde is, niet kunnen afleiden, dat Hij zich ontplooit tot een Drie-eenheid van Personen.
[4] De drie-eenheid van de goddelijke Personen, uit elkaar voortkomend, de Zoon uit de Vader en de Heilige Geest uit de Vader en de Zoon, komen goed overeen met de natuur van de liefde, maar zonder de Openbaring zouden wij het bestaan van dit uit elkaar voortkomen en van deze goddelijke Personen, onuitsprekelijke ontplooiing van het intieme leven van God, niet kennen.
[5] Zevende antifoon van de metten van het feest van de H. Drie-eenheid.
[6] Vgl. Luc. 3, 22; Matt. 7, 5.
[7] Hebr. 1, 3.
[8] Wijsh. 7, 26.
[9] Dom Guéranger, Het liturgisch jaar. De pinkstertijd, deel 1, blz. 39-40.
[10] "Weest dus navolgers van God, als zijn geliefde kinderen; en leeft in liefde, zoals ook Christus u heeft liefgehad en zich voor ons heeft gegeven als gave en offer, tot een liefelijke geur voor God" (Ef. 5, 1-2).
[11] Vgl. Matt. 22, 40: "Aan deze twee geboden hangt heel de Wet en de Profeten".

Requiem voor het gezonde verstand

Pater Yves le Roux

Het gezonde verstand, buiten werking gesteld door de moderne moloch van de techniek, is niet meer.

De fameuze verklaring van Descartes die beweerde, dat "het gezonde verstand de meest verdeelde zaak van de wereld is", wekt voortaan op zijn best een glimlach op! Wat is, immers, deze beroemde formule waard, op het moment dat de mens een computer leert gebruiken, zelfs voordat hij de beginselen van grammatica en van rekenen kent? Het scherm van de computer is immers voor het kind niet alleen een fysieke realiteit: het snijdt het kind, dikwijls onherstelbaar, af van het onmisbare proces van het kenvermogen, dat hem, als volwassene, in staat zal stellen, de realiteit die hem omgeeft, te beoordelen en te begrijpen.

Gegrepen door de techniek wordt de mens er stiekem de slaaf van, waarbij hij zich onderwerpt aan het armzalige binaire systeem van de computers. Ieder idee van nuance wordt hem vreemd, de wereld wordt in zijn geest teruggebracht tot een simplistisch en reducerend stelsel; karikatuur van de eenvoud van de waarheid die rekening houdt met heel de complexiteit van de werkelijke wereld.

Het technisch karakter van onze wereld, tot het uiterste gedreven, schept een kunstmatige mens, afgesneden van de realiteit. Meester over de wereld voor zijn scherm (zonder er zelfs aan te denken, dat het scherm zijn eigen rol van scherm speelt!), kijkt de mens niet meer naar een concrete wereld, waarin hij zich noodzakelijk moet onderwerpen aan een orde die hem overtreft. Hij zweeft in een denkbeeldige wereld, waar zijn wil om te heersen zich, zonder risico, tot in het oneindige kan vergroten; daar is hij voortaan ingehuldigd al heer en meester. Dat denkt hij tenminste! In feite is hij slechts een armelijke majesteit die gewend is om de wereld om zijn verheven persoon de laten draaien: we hebben voor ons een volmaakt en onverdraaglijk soort tiranniek individu met belachelijke pretenties.

Deze denkbeeldige wereld heeft haar eigen wetten, haar eigen moraal, haar eigen criteria van waarheid. Iedere mens ontwikkelt zich in een universum dat absoluut van hem persoonlijk is. Deze ondoordringbare omheining is slechts de incarnatie van een beschaving die sterft door verstikking. Als de mensen niet meer onderworpen zijn aan een orde die boven hen staat en als zij onderling slechts spastische en uiterst verminderde relaties met elkaar onderhouden, is het uur niet ver, dat de maatschappij zelf zal instorten. Wij bewegen ons van nu af aan en nu al in deze vreemde wereld die de filosoof Marcel De Corte heel juist genoemd heeft: de ontbinding, waarin de mens, teruggebracht tot de eenzaamheid van zijn arme individualiteit, vreemdeling is geworden voor de wereld en voor zichzelf.

De mens, immers, opgesloten in zijn wereld door de alomtegenwoordige tirannie van de beelden die hem geen tijd laten om na te denken, verliest dagelijks het opwekkende contact met de werkelijkheid, bron van evenwicht en… van gezond verstand!

De wezenlijke relatie die de mens verenigt met de concrete werkelijkheid die hem omgeeft en hem beheerst, stompt af ten gunste van een denkbeeldige wereld die hem heftig wordt opgelegd door de snelle verspreiding van alle moderne communicatie- en informatiemiddelen. De mens heeft voortaan moeite om een vitale – als we het woord mogen gebruiken: lichamelijke relatie aan te gaan met de werkelijke wereld die hem vreemd is geworden. Dit verlies van contact met de werkelijkheid is dramatisch: alleen zij beschermde de mens tegen zichzelf door een dijk op te werpen tegen de ongezonde aanvallen van zijn ziekelijke neiging tot de opgeblazenheid van het ik.

Deze dijk was niets anders dan het gezonde verstand. De mens die zich natuurlijk afhankelijk wist, had niet de dwaze pretentie, zich boven zijn maat te verheffen. Hij paste zich gemakkelijk aan bij de orde van de wereld en putte er zijn kracht en zijn evenwicht uit.

De tijden zijn veranderd: voortaan heerst de mateloosheid, waarin de mens, dronken van zijn technische successen, zich omwikkelt in een van de werkelijkheid afgescheiden wereld die verandering wil voortbrengen en haar onvermijdelijk verlies probeert te vertragen door een verblindende en verdovende vlucht vooruit.

De dijk is doorgebroken, de mens is nog slechts een breekbaar vlot, heen en weer geslingerd als een speelbal van de grillen van de mediamode. Dit is het einde van de mis: het was een requiem.

Wij stellen het met smart vast, want het verdwijnen van het gezond verstand is slechts de avondschemering die het verdwijnen van de mens aankondigt.

Het "ja "van de Maagd

H. Bernardus

U hebt zojuist het wonder vernomen, o Maagd, dat zich moet voltrekken en de manier waarop het zich moet voltrekken; beide kunnen u slechts tot bewondering brengen en u doen verheugen: "Juich van vreugde, dochter van Sion! Stoot kreten van blijdschap uit, dochter van Jeruzalem!"(Zach. 9, 9). Omdat u het woord van vreugde en blijdschap hebt gehoord, moge het ook ons gegeven zijn, het gelukkige antwoord te horen, dat wij verwachten, opdat ons vernederd gebeente trilt van blijdschap. (Ps. 50, 10)

U hebt het wonder vernomen, dat zich moet voltrekken, en u hebt geloofd, geloof ook de manier waarop het zich moet voltrekken: u zult ontvangen en een zoon baren, niet van een man, maar van de H. Geest. De engel wacht op uw antwoord; het is tijd, dat hij terugkeert naar God, die hem heeft gezonden (Tob. 12, 20). Ook wij wachten, onze Vorstin, op het woord van ontferming, wij, de ellendige mensen op wie het vonnis van veroordeling drukt. Hier biedt men u de prijs van onze verlossing, neem aan, en wij zullen dadelijk verlost zijn. Wij zijn allen het werk van het eeuwig Woord van God (Joh. 1, 3), en zie, wij moeten sterven, maar spreek één woord en wij zijn teruggeroepen tot het leven.

" God, onze Koning, heeft besloten, in u en door u het heil op onze aarde te bewerken."

Dit is de smeekbede, die tot u richt, Maagd van Abraham, de droevige Adam, uit de hemel gebannen samen met zijn ongelukkige nageslacht, het is de smeekbede van Abraham, de smeekbede van David. Het is het dringende gebed van alle andere heilige aartsvaders, uw voorvaders, die ook verblijven in het rijk van de schaduw van de dood. Het is de verwachting van de hele wereld, aan uw knieën neergebogen. Van het antwoord dat van uw lippen zal vallen, hangt immers de troost van de ongelukkigen af, de vrijkoping van de gevangenen, de bevrijding van de veroordeelden, het heil van alle zonen van Adam, van heel uw geslacht. Maagd, haast u, ons dit antwoord te geven. Onze vorstin, spreek het woord, dat de aarde, de hel en de hemel verwachten. De Koning en Heer van alle dingen wacht met evenveel vurigheid als Hij uw schoonheid heeft verlangd, op uw instemming, die Hij als voorwaarde heeft gesteld voor het heil van de wereld.

Tot hier toe heeft uw zwijgen Hem behaagd, voortaan zal uw woord Hem nog meer behagen; hoort u Hem niet

uit de hemel roepen: "Gij, schone onder de vrouwen, laat Mij je stem horen." Als u Hem uw stem laat horen, zal Hij u ons heil laten zien. Zoekt u niet dit heil, dat u onder gekerm en gezucht vroeg, terwijl u dag en nacht bad? Bent u dus degene, aan wie het heil is beloofd, of moeten wij aan ander verwachten?* Ja, u bent zeker de beloofde, verwachte, gewenste vrouw, van wie de heilige aartsvader Jacob bij zijn sterven het eeuwige leven verwachtte, toen hij zei: "Ik hoop op uw heil, Heer" (Gen. 49, 18). God, onze Koning, heeft vóór de eeuwen besloten, in u en door u het heil op onze aarde te bewerken. Waarom van een andere vrouw verhopen wat u wordt aangeboden? Waarom van haar verwachten, wat wij door u voltrokken gaan zien worden, vooropgesteld, dat u instemt, dat u een woord uitspreekt?

Antwoord snel aan de engel, of liever, door de engel aan de Heer. Antwoord een woord en ontvang het goddelijk Woord, spreek een vergankelijk woord en ontvang het eeuwige Woord. Waarom talmen? Waarom vrezen? Geloof, vetrouw en ontvang! Laat uw nederigheid stoutmoedig worden, uw schroom vol zelfvertrouwen! Ongetwijfeld moet de maagdelijke eenvoud de voorzichtigheid niet doen vergeten, maar hier, voorzichtige Maagd, is het enige geval, waarin u de zelfgenoegzaamheid niet te vrezen hebt: als de schroom u het zwijgen beval, dan verplicht de ijver u nog meer, te spreken. Gelukzalige Maagd, open uw hart voor het geloof, uw lippen voor de aanvaarding, uw schoot voor de Schepper. Hier klopt de verlangde van alle volkeren aan uw deur. O, als Hij terwijl u aarzelt, voorbijging, als u opnieuw smartelijk aan het zoeken moest gaan naar Hem, die uw ziel bemint (Hoogl., 5 2-6).

Sta dus op, ren, doe open. Sta op door het geloof, ren door de devotie, doe open door de aanvaarding.

***Herinnering aan de boodschap van de H. Johannes de Doper aan Christus. Matt. 11, 3; Luc. 7, 19.**

De eerste beginselen van het christelijk geloof

"Een groot deel van de kwalen, die de Kerk teisteren, komt voort uit de onwetendheid over haar leer en haar wetten.

De vijanden van de Kerk veroordelen deze leer en deze wetten door te vervloeken wat zij niet kennen, en vele van haar kinderen kennen ze slecht, en leven alsof zij er niet waren.

" Een groot deel van de kwalen, die de Kerk teisteren, komt voort uit de onwetendheid over haar leer."

(…) Dit boek legt, ondanks zijn kortheid, de waarheden die men vandaag, tot groot nadeel van de zielen en van de samenleving, bestrijdt, of misvormt, of vergeet, duidelijker uit en doet ze beter uitkomen.

De volwassenen zouden van tijd tot tijd zouden in hun ziel de fundamentele kennis, waarop het geestelijke en morele leven van de christen berust, moeten en willen doen herleven, om beter te leven en hun gezin beter op te voeden.

Wij hopen, dat zij voordeel en genoegen vinden in deze korte opsomming, zelfs heel verzorgd van vorm, waarin zij de voornaamste goddelijke waarheden en de werkzaamste christelijke overdenkingen op heel eenvoudige manier uiteengezet zullen zien."(Brief van de Heilige paus Pius X, 18 oktober 1912).

"Wie tot God nadert, moet geloven, dat Hij bestaat en dat Hij hen, die Hem zoeken, beloont" (Hebr. 11, 6).

"Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enig waarachtige God, en Hem, die Gij gezonden hebt, Jezus Christus" (Joh. 17, 3).

Wie heeft ons geschapen?
God heeft ons geschapen.

Wie is God?
God is het oneindig volmaakte Wezen, Schepper en Heer van hemel en aarde.

Wat betekent absoluut volmaakt?
Absoluut volmaakt betekent, dat zich in God alle volmaaktheden bevinden, zonder gebrek of grens, dat wil zeggen, dat Hij oneindige kracht, wijsheid en goedheid is.

Wat betekent Schepper?
Schepper betekent, dat God alle dingen uit niets heeft gemaakt.

Wat betekent Heer?
Heer betekent, dat God absolute meester over alle dingen is.

Heeft God een lichaam, zoals wij?
Nee, God heeft geen lichaam, maar Hij is een absoluut zuivere geest.

Waar is God?
God is in de hemel, op aarde en op alle plaatsen: Hij is de Oneindige.

Heeft God altijd bestaan?
Ja, God heeft altijd bestaan en zal altijd bestaan: Hij is de Eeuwige.

Kent God alles?
Ja, God kent alles: Hij is de Alwetende.

Kan God alles doen?
Ja, God kan alles doen, wat Hij wil: Hij is de Almachtige.

Kan God het kwaad doen?
Nee, God kan niet het kwaad doen, omdat Hij het niet kan willen, daar Hij de oneindige goedheid is; maar Hij laat het toe, om de schepselen vrij te laten, terwijl Hij vervolgens zelfs het goed uit het kwaad kan trekken.

Zorgt God voor de geschapen dingen?
Ja, God zorgt voor de geschapen dingen: Hij is de Voorzienigheid; Hij behoudt ze en leidt ze allen tot hun doel, met wijsheid, goedheid en oneindige rechtvaardigheid.

Voor welk doel heeft God ons geschapen?
God heeft ons geschapen om Hem te kennen, Hem te beminnen en Hem te dienen in dit leven en van Hem te genieten in het andere leven, in het Paradijs.

Wat is het Paradijs?
Het Paradijs is het eeuwig genieten van God, onze gelukzaligheid, en in Hem van alle andere goede dingen, zonder enige vermenging van kwaad.

Wie verdient het Paradijs?
Het Paradijs verdient hij, die goed is, dat wil zeggen, die God bemint, Hem trouw dient en sterft in zijn genade.

Wat verdienen de slechte mensen, die God niet dienen en sterven in staat van doodzonde?
De slechte mensen, die God niet dienen en sterven in staat van doodzonde, verdienen de hel.

Wat is de hel?
De hel is het eeuwig lijden, dat bestaat uit het beroofd zijn van God, onze gelukzaligheid, en in de straf van het vuur en van alle andere kwalen, zonder enige vermenging van goed.

Waarom beloont God de goeden en straft Hij de kwaden?
God beloont de goeden en straft de kwaden, omdat Hij de oneindige Rechtvaardigheid is.

Is er één enige God?
Ja, er is één enige God, maar in drie gelijke en onderscheiden Personen, die de Allerheiligste Drie-eenheid zijn.

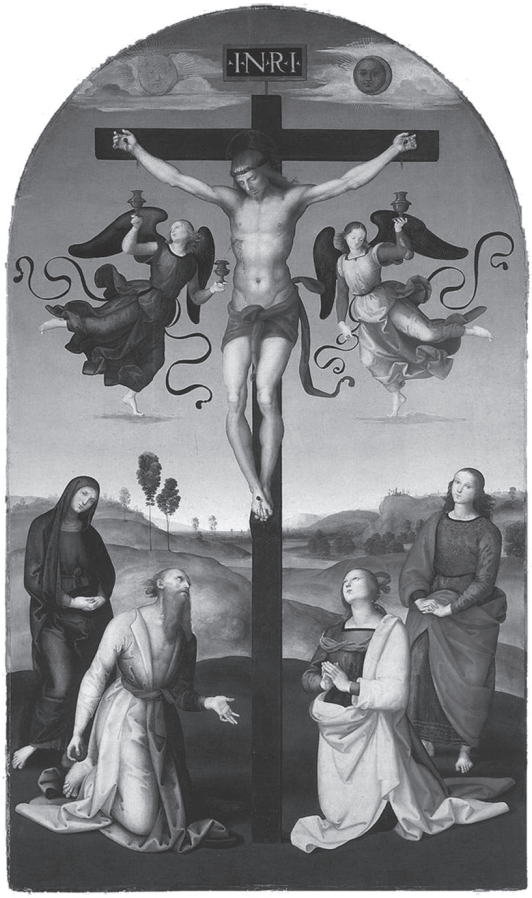

Hoe heten de drie Personen van de Allerheiligste Drie-eenheid?
De drie Personen van de Allerheiligste Drie-eenheid heten de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Is er van de drie Personen van de Allerheiligste Drie-eenheid één, die vlees heeft aangenomen en mens is geworden?
Van de drie Personen van de Allerheiligste Drie-eenheid heeft de tweede, dat wil zeggen de Zoon, vlees aangenomen en is mens geworden.

Hoe heet de mens geworden Zoon van God?
De mens geworden Zoon van God heet Jezus Christus.

Wie is Jezus Christus?
Jezus Christus is de tweede Persoon van de Allerheiligste Drie-eenheid, de mens geworden Zoon van God.

Is Jezus Christus God en mens?
Ja, Jezus Christus is waarlijk God en waarlijk mens.

Waarom is de Zoon van God mens geworden?
De Zoon van God is mens geworden om ons te verlossen, dat wil zeggen, om ons vrij te kopen van de zonde en voor ons het Paradijs te verdienen.

Wat heeft Jezus Christus gedaan om ons te verlossen?
Om ons te verlossen heeft Jezus Christus voldoening gegeven voor onze zonden door te lijden, en door zichzelf te offeren op het Kruis, en Hij heeft ons geleerd te leven volgens God.

Wat moeten wij doen, om te leven volgens God?
Om te leven volgens God, moeten wij de waarheden geloven, die door Hem geopenbaard zijn en zijn geboden onderhouden, met de hulp van zijn genade, die verkregen wordt door middel van de sacramenten en het gebed.

Gebed
"Wij bidden U, Heer, stort welwillend in ons de gesteltenis om altijd te denken wat goed is en dat ook te volbrengen; opdat wij, die zonder U niet kunnen bestaan, in staat zijn volgens uw wil te leven. Wij smeken er U om door uw Zoon, Jezus Christus, Onze Heer. Amen." (Gebed van de achtste zondag na Pinksteren).

Schema van Vaticanum II over de Kerk (II)[1]

Om het nieuwe concilie voor te bereiden, dat op 25 januari 1959 was aangekondigd door Johannes XXIII, stelde de paus een centrale voorbereidende Commissie in (die meer dan 850 leden telde: 70 kardinalen, 250 bisschoppen en 500 priesters, "deskundigen"). Deze besloot welke onderwerpen er besproken moesten worden, nadat zij de antwoorden van de bisschoppen van de wereld op de vragenlijst die door Rome gezonden was, ontvangen had. Vaticanum II moest een document over de instelling van de Kerk uitvaardigen. Op 27 oktober 1960 werd er een subcommissie (van de theologische Commissie) gevormd en deze kwam voor de eerste keer bijeen op 26 november, onder het voorzitterschap van kardinaal Ottaviani. Tachtig werkvergaderingen, zonder te spreken van de talrijke beraadslagingen, brachten de elf hoofdstukken van het schema over de Kerk voort. Wij vervolgen de publicatie daarvan, begonnen in het vorige nummer van dit tijdschrift. Vóór het concilie hadden de vernieuwers alleen kunnen proberen, lichte veranderingen te verkrijgen in een tekst die volledig overeenkwam met de katholieke leer, en in het bijzonder met de recente encycliek *Mystici corporis* van Pius XII (1943). Door de macht over het concilie te nemen[2], zullen de vernieuwers de documenten volledig kunnen omwerken, terwijl zij aan de traditionele concilievaders, die niet meer de meerderheid hadden, slechts hier en daar kleine overwinningen toestonden. Deze voorbereidende schema's tonen ons, wat Vaticanum II had kunnen worden…

Noodzakelijkheid van de Kerk voor het heil

Laten we allereerst zien, wat het schema zegt; het is een beknopte tekst, waarvan alleen enkele, enigszins moeilijke, maar heel nauwkeurige, theologische termen uitgelegd moeten worden.

"8. De heilige Synode leert, zoals de H. Kerk van God het altijd geleerd heeft, dat de Kerk noodzakelijk is voor het heil[3] en dat niemand zalig kan worden die, wetend dat de katholieke Kerk door God gesticht is, door bemiddeling van Jezus Christus, toch weigert er deel van uit te gaan maken of te blijven maken. Evenmin immers als iemand zalig kan worden zonder het doopsel werkelijk ontvangen te hebben, door middel waarvan men, als men geen beletsel stelt aan de opneming[4], lid wordt van de Kerk, of, tenminste, zonder het Doopsel van begeerte[5], zo kan ook niemand het heil verkrijgen zonder lid van de Kerk te zijn, of het voornemen ertoe te kennen gegeven te hebben. Maar om het heil te verwerven, volstaat het niet, werkelijk lid van de Kerk te zijn of daartoe het voornemen te hebben, men moet ook in staat van genade sterven, met God verbonden door het geloof, de hoop en de liefde".

Het is een herhaling van de spreuk "Buiten de Kerk geen heil", die trouwens een geloofsdogma is.[6] Het is geen nieuwe leer, juist integendeel. Men moet haar toch goed begrijpen: zij veronderstelt, dat men weet dat de katholieke Kerk de goddelijke instelling is, gesticht door Christus.

Door de noodzakelijkheid van de Kerk (en dus van het doopsel) voor het heil te behandelen, onderscheidt het schema de noodzakelijkheid van voorschrift[7] en de noodzakelijkheid van middel[8]. Het blijft staande, dat de Kerk noodzakelijk is vanuit een noodzakelijkheid van middel, omdat, volgens de wil van God, zij de enige ark van het heil is.[9] Als er echter aan herinnerd wordt, dat men het doopsel moet ontvangen, dan kan het gaan om het doopsel van het water of tenminste om het doopsel van begeerte. Vervolgens moet men geen beletsel stellen aan de ontvangst van de genade (bijvoorbeeld, door een ketterse leer aan te hangen of door het schisma). Tenslotte volstaat het niet om gered te worden, dat men lid is van de Kerk: men moet ook sterven in staat van genade.

Laten wij nu zien, wat kardinaal Béa had verklaard, tijdens de bespreking van het schema in de centrale Commissie: "Men zou moeilijk kunnen ontkennen, dat het grootste deel van de mensen, vandaag, ook, gered worden buiten het "normale" middel, dat wil zeggen buiten de Kerk. (…) De katholieke Kerk is, als heilsmiddel, niet noodzakelijk als "absolute noodzakelijkheid tot heil", in deze betekenis, dat God, in zijn goedheid en zijn wijsheid, aan de mensen niet het zeer onrechtvaardige juk heeft willen opleggen, in werkelijkheid een heilsinstituut te moeten aannemen, waarover zij nooit hebben horen spreken, en de katholieke Kerk legt dat niet op: er wordt alleen maar deze rechtvaardige bepaling gevraagd, dat zij de Kerk zouden aannemen als zij haar zouden kennen en haar zouden erkennen als een heilsmiddel. Voor hen, die haar kennen, wordt het lidmaatschap van de Kerk, volgens de gewone wet, strikt geëist, voor zover daardoor, als normaal en compleet heilsmiddel, de christelijke godsdienst van verlossing en van lofprijzing wordt vervuld".[10]

Op het eerste gezicht schijnt deze uitleg van het heil van de niet-katholieken niet alleen genuanceerd, maar ook liefdevol en rechtvaardig. In feite is zij heel onnauwkeurig. Allereerst is het fout te zeggen, dat de Kerk, zelfs erkend als heilsmiddel, alleen noodzakelijk is *bij gewone wet.* Dat zou inhouden, dat sommige mensen ervan gedispenseerd zouden kunnen worden (bij buitengewone wet). Men denke aan Simone Weil, Jodin die gedeporteerd is en in 1943 gestorven is, die tot het christendom naderde, maar het doopsel niet wilde ontvangen, om dichter bij haar volk te blijven…

Bovendien zegt de kardinaal niets over de *noodzakelijkheid van het verlangen (impliciet bovennatuurlijk)* om het doopsel te ontvangen bij hen, die de Kerk niet kennen (vgl. voorbereidend schema, §9). Toch is dat een heel belangrijk punt.

De leden van de Kerk in eigenlijke zin

In zijn presentatie van het schema aan de concilievaders legde de rapporteur, Mgr. François Franic uit, dat men in dit hoofdstuk leden van de Kerk in de werkelijke en eigenlijke zin had willen behandelen, dat wil zeggen degenen, waaruit de Kerk is samengesteld, in de eenheid van geloof, sacramenten en bestuur.

De kinderen die in de ketterij en het schisma gedoopt zijn, behoren tot de Kerk, maar niet de volwassenen die een "obex" (een beletsel) aan de opneming stellen. Men kan het doopsel geldig ontvangen zonder het geloof, maar dan wordt men geen lid van de Kerk. Dat had kardinaal Ottaviani ook benadrukt, in antwoord op kardinaal Béa: "Men kan niet zeggen, dat men, als men alleen maar gedoopt is, zonder enige twijfel lid van het mystiek Lichaam wordt, hoewel men geen lid van de Kerk is. Deze verklaring is gevaarlijk. De katholieke Kerk en het mystiek Lichaam zijn gelijk gesteld aan elkaar".[11]

Laten wij nu de passage van het voorbereidend schema bekijken, dat de voorwaarden geeft om "werkelijk en eigenlijk leden van de Kerk te zijn":

"9. Zelfs als er verschillende reële relaties bestaan in de juridische[12] en sacramentele orde, en zelfs kunnen bestaan in de mystieke orde, waardoor degene, die alleen gedoopt is[13] aan de Kerk verbonden is, worden toch, volgens de zeer oude traditie, alleen zij die deze Kerk vormen zoals zij is, een en ondeelbaar, onvergankelijk en onfeilbaar, in de eenheid van het geloof, de sacramenten en het bestuur, in de ware en eigenlijke zin leden van de Kerk genoemd. Bijgevolg, moeten werkelijk en eigenlijk leden van de Kerk genoemd worden, zij, die gewassen door het bad van de wedergeboorte, het ware katholieke geloof belijdend en het gezag van de Kerk erkennend, zich verenigd bevinden in deze zichtbare vergadering met haar hoofd, Christus, die op aarde heerst door zijn stedehouder, en die niet gescheiden zijn van het geheel van het mystiek Lichaam vanwege een zeer ernstige fout. Door het verlangen[14] zijn aan de Kerk toebehorend, niet alleen de catechumenen die, onder de ingeving van de H. Geest naar de Kerk verlangen met een bewust en expliciet verlangen, maar ook zij die, onwetend dat de katholieke Kerk de ware en enige Kerk van Christus is, er ook naar verlangen, door de genade van God, met een impliciet en onbewust verlangen, hetzij zij met een oprechte wil willen, wat Christus wil, hetzij dat zij, Christus helemaal niet kennend, oprecht de wil van hun God en hun Schepper willen vervullen. De gaven van de hemelse genade zouden niet kunnen ontbreken aan hen, die oprecht wensen en vragen, om verheugd te worden door het goddelijk licht".

Het schema gaf talloze citaties als voetnoot, waaronder de twee volgende, die aangeven, dat de ketters en schismatici, zelfs geldig gedoopt, geen leden van de Kerk zijn:

- "De ketterse Elizabeth en zij, die haar aanhangen in de zaken die wij hebben genoemd, hebben het vonnis van excommunicatie opgelopen en zijn gescheiden van de eenheid van het Lichaam van Christus" (H. Pius V, bul *regnans in Excelsis* van 25 februari 1570).
- "Onlangs zijn onze eerbiedwaardige broeder Michael, aartsbisschop en metropoliet van Kiev (…) en het merendeel van de andere bisschoppen van de provincie (…), dankzij het licht van de H. Geest die hun hart verlichtte, begonnen bij zichzelf te denken en verstandig met elkaar te spreken, en ernstig te overwegen, dat zij geen leden van het Lichaam van Christus, dat de Kerk is, waren omdat zij niet verbonden waren met haar zichtbare hoofd, dat de opperherder van Rome is. (…) Daarom besloten zij terug te keren in de roomse Kerk, die hun moeder is en die van alle gelovigen"(Clemens VIII, instructie *Magnus Dominus* van 23 december 1595).

Band met hen, die van de Kerk afgescheiden zijn

Het voorbereidende schema spreekt vervolgens specifiek over niet-katholieke christenen en over hun band met de katholieke Kerk. Zij bidt speciaal voor hen, die niet weten, dat alleen zij de door Christus goddelijk gestichte Kerk is, maar die het impliciete verlangen hebben, tot haar te behoren, opdat zij in haar opgenomen worden en dat zij zo het heil verkrijgen. Het schema brengt vervolgens aan de katholieken de zware verantwoordelijkheid in herinnering, die zij hebben, trouw te zijn aan de onverdiende gunst van leden van de katholieke Kerk te zijn.

"10. Met allen die, hoewel zij noch het ware geloof belijden noch de eenheid van de vereniging met de Paus van Rome, het verlangen ernaar hebben, zelfs onbewust, weet onze moeder de H. Kerk zich verenigd om vele redenen, vooral als zij, als gedoopten, zich beroemen op de naam christenen, en, hoewel zij niet geloven door het katholieke geloof[15], zij geloven echter met liefde in Christus, God en Verlosser, vooral als zij schitteren door het geloof in, en de devotie voor de allerheiligste Eucharistie en de liefde tot de Moeder van God. Bij dit gemeenschappelijk geloof in Christus voegt zich de deelname aan dezelfde bevestiging door het doopsel; een zekere vereniging van gebeden, uitboetingen en geestelijke gunsten; en zelfs een zekere band in de Heilige Geest, die niet alleen werkt door zijn gaven en zijn genaden in het mystiek Lichaam zelf, maar handelt door zijn kracht, zon-

der uitsluiting van de heiligmakende genade, ook buiten dit Lichaam, opdat de afgescheiden broeders, op de door Christus vastgelegde wijze, erin opgenomen zijn. Opdat deze werking van de Heilige Geest om het mystiek Lichaam te doen toenemen een overvloediger effect krijgt, blijft de Kerk bidden voor de afgescheiden broeders, als zij zich gewillig tonen om vrij en geheel vrijwillig de inwendige prikkel van de goddelijke genade te volgen, zich inspannen om deze staat te verlaten, waarin zij, om het eeuwig heil te verkrijgen, zovele en zo belangrijke hemelse weldaden en hulp missen, waarvan slechts zij kunnen genieten, die werkelijk lid van de Kerk zijn. Laat daarom de kinderen van de Kerk denken aan hun bevoorrechte toestand, die niet te danken is aan hun eigen verdiensten, maar aan een buitengewone genade van Christus, en dat zij, als zij niet eraan beantwoorden door hun gedachten, woorden en daden, zeker niet gered worden, omdat zij strenger geoordeeld zullen worden."

Men kan in de constitutie over de Kerk *Lumen gentium* van het Tweede Vaticaans Concilie uitdrukkingen vinden, die lijken op de inhoud van deze laatste paragraaf, bijvoorbeeld: "Met hen die, als gedoopten, de mooie naam van christen dragen zonder echter het geloof in zijn geheel te belijden, of zonder de eenheid van de vereniging onder de opvolger van Petrus, weet de Kerk zich om vele redenen verenigd" (LG. Nr. 15). En ook, "Wat betreft degenen, die het Evangelie nog niet, onder verschillende vormen, hebben ontvangen, ook zij behoren tot het volk van God" (LG, nr. 16). Maar de context is heel verschillend. In het voorbereidende schema wordt goed verduidelijkt, dat er een zekere verbinding is met hen die "het verlangen hebben" naar het ware geloof en de eenheid van gemeenschap. De leden van de Commissie tot herziening van het schema zeiden wel: "Men kan het woord 'wens' (of 'verlangen') weglaten op deze plaats, want zonder een minstens impliciete wens, is de rest niets waard".

In de paralleltekst van het Tweede Vaticaans Concilie, die wij zojuist geciteerd hebben, is er geen sprake van verlangen, zelfs impliciet, te behoren tot de Kerk. En deze weglating is opzettelijk geweest; zij kwam goed overeen met de gedachte van kardinaal Béa. Toen hij er niet in geslaagd was tijdens de discussies vóór het Concilie, heeft hij zich later schadeloos gesteld.

Dat laat denken, dat de niet-katholieke christenen, omdat "zij ook behoren tot het volk van God", zich geen zorgen hoeven te maken over hun heil. Alsof "de elementen van zaligmaking en van waarheid, die zich bevinden in de van de katholieke Kerk afgescheiden gemeenschappen uit zichzelf een neiging tot de eenheid hadden, die in staat zou stellen, zich het verlangen naar terugkeer tot de Kerk te besparen[16]". Met andere woorden, men doet geloven, dat de resten van het katholicisme, die nog aanwezig zijn bij de protestanten en de orthodoxen waarde van verlangen hebben, om collectief tot de ware Kerk van Christus te behoren en dus voldoende zijn voor hen, om het eeuwig heil te verkrijgen.

De "tijdbommen" van *Lumen gentium*

Als Michael Davies spreekt over bepaalde schijnbaar onschuldige passages van Vaticanum, noemt hij ze "tijdbommen". De ware betekenis van deze passages (en hun gevolgen) zouden aan de dag moeten komen in de postconciliaire periode, en het geloof en de traditionele praktijk van de Kerk laten ontploffen…

Buiten de twee eerder genoemde passages van de paragrafen 15 en 16, gaan we in op de volgende drie uittreksels:

"13. (…) Tot deze katholieke eenheid van het volk van God, waardoor de wereldvrede wordt voorafgebeeld en bevorderd, zijn dus alle mensen geroepen. Op verscheidene wijzen behoren daartoe of zijn daarop gericht zowel de gelovige katholieken als de anderen die in Christus geloven, en tenslotte zelfs alle mensen zonder uitzondering, door Gods genade tot het heil geroepen".

Een nieuwe missie is bij gelegenheid aan de Kerk toevertrouwd: die van het bevorderen van de wereldvrede door middel van het zoeken van de eenheid. Dit is, bijvoorbeeld, hoe paus Paulus VI zich zijn pastorale bezoeken overal in de wereld voorstelde: "Wij hebben geen andere *bedoeling* tijdens onze verschillende reizen over alle delen van de wereldbol, dan te proberen, volgens onze nederige krachten, te werken om het lot van de mensen te verzachten, verlangend om *de vrede te doen heersen* en het recht te laten triomferen, zonder welke geen enkele vrede mogelijk is".[17] "Als expert in menselijkheid", had de paus zich zes jaar tevoren naar de zetel van de UNO begeven, "verplichte weg van de moderne beschaving en van de wereldvrede, (…) laatste hoop van de eendracht en van de vrede" om zijn fameuze: "Nooit meer oorlog! Nooit meer oorlog!" te lanceren.[18] Men weet, dat zijn opvolger Johannes Paulus II om dergelijke redenen het pantheon van de godsdiensten in Assisi bijeenriep, in oktober 1986. Het Evangelie leert daarentegen "eerst het Rijk Gods te zoeken en zijn rechtvaardigheid, en het overige zal u als toegift gegeven worden" (Matt. 6, 33). In de Litanie van alle Heiligen legt de Kerk, zinspelend op wat Onze Heer zegt (Joh. 14, 27), dit gebed – dat ook een verklaring is – op onze lippen: "Da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem": "Geef aan uw dienaren deze vrede die de wereld niet kan geven". Deze andere passage van de H. Schrift komt spontaan voor de geest: "Zij hebben mijn volk op een dwaalspoor gebracht door te zeggen: Vrede! Wanneer er geen vrede was" (Ezechiël 13, 10).

Andere gevaarlijke passage:

"14. (…) Volledig in de kerkelijke gemeenschap ingelijfd, zijn degenen die, met de Geest van Christus begif-

tigd, haar hele organisatie en al haar ingestelde heilsmiddelen aanvaarden en tevens in haar zichtbare organisatie met Christus, die haar door de opperherder en de bisschoppen bestuurt, verbonden blijven".

Hier wordt stilzwijgend bedoeld, dat men onvolledig deel kan uitmaken van de Kerk. Men denke aan de "concentrische cirkels" van paus Johannes XXIII. Het is de deur open zetten voor begrippen die heel weinig precies zijn[19], dus heel nuttig in oecumenisch opzicht, maar ver van de waarheid en dus van de liefde voor de verdwaalde zielen, die men moet terugbrengen tot de katholieke eenheid.

Tot slot een laatste, minstens dubbelzinnige, passage:

"15. (…) De H. Geest wekt bij alle leerlingen van Christus het verlangen en de inspanning om allen, naar de wijze die Christus heeft bepaald, in één kudde onder één Herder vreedzaam te verenigen. Om dit te bereiken, houdt de moederkerk niet op te bidden, te hopen en te werken en spoort zij haar kinderen tot inwendige zuivering en vernieuwing aan, om het teken van Christus op het gelaat van de Kerk schitterender te doen weerspiegelen".

Iets hoger vond men al dezelfde verklaring: "De Kerk omvat zondaars in haar eigen schoot en, tegelijkertijd heilig en altijd tot uitzuivering geroepen, streeft zij onophoudelijk de boetvaardigheid en de levensvernieuwing na" (Lumen gentium §8).

Met expliciete verwijzing naar *Lumen gentium* heeft paus Johannes Paulus II, speciaal bij gelegenheid van het grote jubileum van het jaar 2000, de Kerk onophoudelijk uitgenodigd om berouw te hebben over haar verleden en om de "zuivering van de herinnering" uit te voeren.[20]

Deze talrijke *mea culpa's* (op de borst van zijn voorgangers) zijn door de hele wereld, katholiek of niet, zijn begrepen, als de erkenning van ernstige fouten van de kant van de Kerk. Dat leden en zelfs dienaars van de Kerk fouten kunnen maken, dat lijdt geen enkele twijfel (het volstaat tegenwoordig dogen te openen); maar dat de Kerk als Bruid van Christus vergeving moet vragen zou erop neerkomen, haar tenminste gedeeltelijk een medewerking aan de fout toe te schrijven, wat tegen het geloof is, want, zoals de Apostel zegt, is zij "zonder vlek, noch rimpel, heilig en onbevlekt" (Ef. 5, 27). Deze gebaren kunnen bij velen slechts het gevoel oproepen, dat het katholieke geloof niet het enig ware is. En dat men dus zalig kan worden in alle godsdiensten.

Dat alles, omdat de concilievaders er de voorkeur aan hebben gegeven, een tegelijk gezond en solide schema te verwerpen en het te vervangen door een document, dat (blijkbaar) de hemelpoort opent voor de niet-katholieken…

Laten we liever bidden voor het heil van de verdwaalden en laten we hun liefdevol de waarheid onderwijzen!

Noten:

[1] Deze (vereenvoudigde) studie is voornamelijk gebaseerd op die van pater Pierre-Marie, o.p., gepubliceerd in LE SEL DE LA TERRE nr. 27, WINTER 1998-1999.

[2] Dat gebeurde in twee bewegingen: behalen van de meerderheid in de conciliaire commissies (vanaf 16 oktober 1962, dat wil zeggen minder dan een week na de officiële opening van het concilie!) en terugzending van de voorbereidende schema's voor "onderzoek en verbetering".

[3] Hier verwees het schema naar een groot aantal referenties. Voor de concilievaders, verwees het naar het werk van TROMP, De Spriritu Christi Anima (blz. 210-213), dat teksten gaf van de H. Ignatius van Antiochië, Origenes, de H. Cyprianus, de H. Hiëronymus, de H. Augustinus en de H. Fulgentius. Voor het hoogste leergezag, zie Dz 40, 247, 423, 468, 570 b, 714, 1000, 1473, 1613, 1677, 1716-17, 2319, en ook *Mystici corporis (AAS 35, 1953, blz. 242-243) en de brief van het H. Officie aan de aartsbisschop van Boston (8 augustus 1949, DS 3866 sq.).*

[4] Door de ketterij of het schisma. Vgl. volgend §.

[5] D.w.z., de impliciete wens, tot de katholieke Kerk te behoren. Vgl. Concilie van Trente (Dz 796 en 807).

[6] Concilie van Florence, « Decretum pro Jacobitis » en Bul « Cantate Domino », geciteerd in de Katholieke Catechismus voor volwassenen, van kardinaal Gaspari, blz. 414, éd. Nazareth, 1959.

[7] Zo noemt men de noodzakelijkheid, die alleen *voortkomt* uit een *willekeurig menselijk gebod*. Bijvoorbeeld, het is noodzakelijk in Engeland links te rijden met de auto.

[8] Zo noemt men een noodzakelijkheid, die *voortkomt* uit *de aard van de dingen* of uit een gebod van God. Bij voorbeeld, er is een transportmiddel nodig om naar Amerika te gaan (men kan er niet te voet of zwemmend naartoe gaan), of ook, het is noodzakelijk een dag van de week te heiligen.

[9] Dz 1647.

[10] ACTA ET DOCUMENTA CONCILIO OECUMENICO VATICANO II APPARANDO (AD) 2/2/3, blz. 1014-1015.

[11] ALBERIGO, blz. 328; AD 2/2/3, blz. 1024.

[12] Iedere gedoopte is, door zijn doopsel, onderdaan van de Kerk. Zie BENEDICTUS XIV, *Singulari nobis*, 9 februari 1749, § 14; - LEO XIII, *Annum sacrum,* 25 mei 1899: ASS 31 (1898-1899) blz. 647; - PIUS XI, *Quas primas*, 11 december 1925: AAS 17 (1925) blz. 601 (Dz 2196); - Can. 12.

[13] Bijvoorbeeld, bij de protestanten of de orthodoxen.

[14] Het schema spreekt hier van het bovennatuurlijk verlangen van het doopsel (genoemd "doopsel van begeerte"), dat expliciet, of zelfs alleen impliciet kan zijn.

[15] "*Evangelio non crederem, nisi me catholicae Ecclesiae moveret auctoritas*. Ik zou niet geloven als het gezag van de katholieke Kerk me niet drong, om te geloven" zei St. Augustinus (Contra epist. Fund. 5, 6).

[16] Zie voor dit onderwerp de tekst van de lezing over "De eenheid van de Kerk", gegeven op het derde congres van *Si Si No No,* gehouden in april 1998 (publicatie van de *Courier de Rome*).

[17] Toespraak in Indonesië, 3 december 1970.

[18] Toespraak tot de UNO, 4 oktober 1965.

[19] Het schema sprak van "werkelijk" tot de Kerk behoren. Men is erin, of eruit.

[20] Vgl. bijvoorbeeld, de Apostolische Brief *Novo Millenio Ineunte* van 6 januari 2001.

Enquête over het katholicisme

"Zal de Mensenzoon nog geloof vinden op aarde, als Hij terugkomt?" [1]

Pater Benoît Waillez

Het geloof is het fundament onder heel het geestelijk gebouw, het stelt ons in staat God te kennen en in Hem te geloven. Het is het fundament waarop de hoop op God en de liefde tot God berusten. Dus, "zonder geloof is het onmogelijk aan God te behagen" (Hebr. 11, 6).

Is de identiteitscrisis die onze oude christelijke beschaving doormaakt niet juist een geloofscrisis? De volgende statistieken spreken voor zichzelf.

De geloofsbeleving in Frankrijk

Priester- en kloosterroepingen in de bisdommen[2]

In 1966, op het ogenblik van het einde van het concilie, hadden er 902 intreden in het seminarie plaats, tien jaar laten waren dat er nog slechts 202. Dit aantal heeft zich niet gewijzigd tot in 1995. Daarna is het gedaald tot 116 in 2002. In 2006 valt er een lichte stijging waar te nemen tot 146 kandidaten.

Het aantal seminaristen is van 4536 in 1966 naar 764 veertig jaar later, gegaan.[3]

Betreffende het aantal priesterwijdingen, geven zij ook deze afname weer. Van 566 tot 170 gegaan in de jaren van 1966 tot 1975, zijn zij ongeveer stabiel gebleven rond de 130/120 tot in 1995. Daarna heeft de afname zich voortgezet. Inmiddels draaien zij rond de 90 (90 in 2004, 98 in 2005, 94 in 2006).

Priesters[4]

Frankrijk telde 22912 priesters in 2003[5], van wie 5.439 religieuzen en 17.473 wereldheren. In 2004, op de 13.510 priesters, actief in de Franse bisdommen, waren er 3.637 jonger dan 55 jaar, volgens een enquête, gehouden door La Croix. In 2014 zal het aantal priesters, dat jonger is dan 65 jaar dus ongeveer 4.500 zijn (La Croix van 31 mei 2004).

Vandaag is de gemiddelde leeftijd van de wereldheren in Frankrijk 70 jaar![6]

In Frankrijk hebben officieel tussen 1996 en 2005 161 Franse priesters hun ambt verlaten, van wie 31 op de 1.168, die in deze periode gewijd zijn.

Katholieke overtuiging[7]

1952	81% van de Fransen
1966	80% van de Fransen
1972	87% van de Fransen
1978	76% van de Fransen
1987	75% van de Fransen
2001	69% van de Fransen
2006	65% van de Fransen
2009	64% van de Fransen

Katholieken die naar de Mis gaan[8]

1952	27% van de Fransen
1966	20% van de Fransen
1972	20% van de Fransen
1978	14% van de Fransen
1987	6% van de Fransen
2001	5% van de Fransen
2006	4,5% van de Fransen
2009	*geen getal*

« Als de teruggang van de katholieken heeft plaats gehad door verdoezelen, en is begonnen in de jaren 70, de geloofsbeleving (gemeten naar het bijwonen van de zondagsmis) is bijna constant afgenomen in de laatste vijftig jaren om van meer dan een kwart (27%) praktiserenden in 1952 te dalen tot minder dan 5% in 2006" (Ifop).

"De lichte opleving van het katholicisme, die is waargenomen aan het eind van de jaren 60 (87% katholieken in 1972 tegen 80% in 1966), ging toch even sterk gepaard met een stijging van de "niet-praktiserenden; de diepe teruggang is dus zeker vanaf deze periode ingezet" (Ifop 2009); schijnkatholicisme, ongetwijfeld te wijten aan de grote aandacht van de media voor de Kerk bij het Tweede Vaticaans Concilie en de intercontinentale reizen van Paulus VI.

Heden ten dage krijgt 30% van de kinderen tussen 8 en 12 jaar catechismuslessen tegen 90% in 1945! 2/3 van de Fransen, die zich katholiek noemen, weten niet meer wat Pinksteren is en 57% gelooft niet in het dogma van de H. Drie-eenheid.[9]

"Met 4,5%[10], is Frankrijk vandaag het katholieke land, waarin de zondagspraktijk het laagste is", merkt Denis Pelletier, historicus aan de school voor hoger beroepsonderwijs, op. Ter vergelijking, 20% van de Spanjaarden gaan eenmaal per week naar de Mis,

en als men daarbij degenen voegt, die er minstens eenmaal per maand heen gaan, krijgt men meer dan 30% van de bevolking. Trouwens, in datzelfde land, noemt 75% van de mensen zich katholiek.

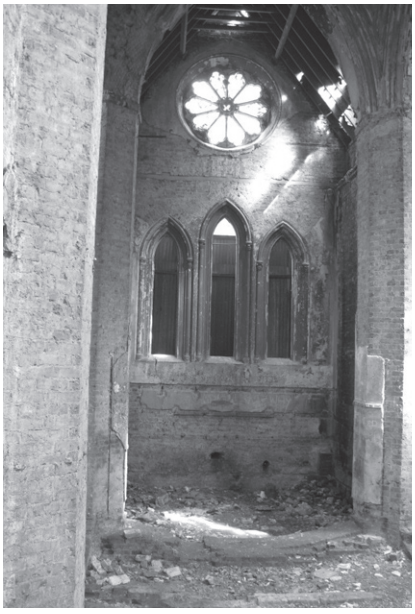

Volgens pater Jacques Anelli[11], directeur van de nationale Dienst van de roepingen, *"gaat het er niet om een schuldgevoel te hebben of schuldigen te vinden"*. De Kerk is slachtoffer *"van de crisis van de overdracht van de waarden"* en het drama is toe te schrijven *"aan verschijnselen van maatschappijveranderingen en niet aan de kerkelijke strategie"*. Het Tweede Vaticaans Concilie liet velen hopen op een "opwekking van de godsdienstige praktijk". In de plaats is gekomen *"een versnelling van de crisis en van de vervreemding van de kerken"*. Maar, wij moeten het nogmaals herhalen, *"wij moeten er van overtuigd zijn: de Kerk is niet slecht, te snel of niet snel genoeg aangepast aan de maatschappij, de crisis van de maatschappij is dieper en radicaler geweest"*. Dat is een beetje snel gezegd. Dat mei 68 in het verlaten van de kerken een rol heeft gespeeld, wie zal dat ontkennen, maar hadden de concilievaders hun "Oktoberrevolutie"[12] niet al gerealiseerd binnen de Kerk?

Meningen van praktiserende gelovigen

"De Kerk moet haar uitspraken en haar posities aanpassen om rekening te houden met de veranderingen die hebben plaatsgehad in de maatschappij en in de zeden"("moet zich aanpassen").

"De Kerk moet de waarden, waarin zij gelooft, verdedigen en bevestigen, zelfs als zij soms verschuiven met de veranderingen die hebben plaatsgehad in de maatschappij en in de zeden" ("moet bevestigen").

"Weet het niet"("WHN").

Over anticonceptie
75% *"aanpassen"*/ 24% *"bevestigen"*/ 1% *"WHN"*
Over abortus
68% *"aanpassen"*/ 31% *"bevestigen"*/ 1% *"WHN"*
Over hertrouwen van gescheidenen
69% *"aanpassen"*/ 28% *"bevestigen"*/ 3% *"WHN"*
Over homoseksualiteit
49% *"aanpassen"*/ 48% *"bevestigen"*/ 3% *"WHN"*

"Hebt u het gevoel, dat paus Benedictus XVI de waarden van het katholicisme tamelijk goed, of tamelijk slecht verdedigt?"

"Tamelijk goed"("Tg").
"Tamelijk slecht"("Ts").
"Niet goed en niet slecht"(Ng Ns").
"Weet het niet"("WHN").

Augustus 2008
38% *"Tg"*/ 8% *"Ts"*/ 51% *"Ng Ns"*/ 3% *"WHN"*
Maart 2009
36% *"Tg"*/ 34% *"Ts"*/ 27% *"Ng Ns"*/ 3% *"WHN"*

Hier moet opgemerkt worden, dat de peiling gedaan is, terwijl er volop storm heerste in de media over de zaak van het condoomgebruik. Degenen die een goede mening hadden over de paus zijn weinig geraakt; daarentegen kan men opmerken, dat bijna de helft van de mensen, die dachten "niet goed en niet slecht" overgegaan is naar het kamp van "tamelijk slecht".

De geloofsbeleving in Nederland[13]

Verlaten van het priesterschap
1965 29 religieuzen /16 wereldheren
1967 113 religieuzen/42 wereldheren
1969 157 religieuzen/87 wereldheren
1972 98 religieuzen/66 wereldheren
1973 122 religieuzen/34 wereldheren
1976 33 religieuzen/25 wereldheren
1979 13 religieuzen /9 wereldheren

De gevolgen van het concilie (vooral vanaf 1967) hebben de Nederlandse priesters met volle kracht getroffen; zij hebben veel "het oor geleend aan de wereld" en zijn bezweken voor haar aantrekkingskracht…

Priesterwijdingen
1957 300 religieuzen /120 wereldheren
1965 156 religieuzen / 80 wereldheren
1967 133 religieuzen / 60 wereldheren
1969 82 religieuzen / 28 wereldheren
1972 21 religieuzen/ 6 wereldheren
1973 28 religieuzen / 7 wereldheren
1976 9 religieuzen / 4 wereldheren
1979 9 religieuzen /12 wereldheren

Hoe kunnen 21 priesters per jaar het gat vullen van de gevallen van overlijden en met pensioen gaan?...

De priesters (actief en niet-actief)
1978 4.286 religieuzen / 2.770 wereldheren / Totaal = 7.056
1988 3.594 religieuzen / 2.141 wereldheren / Totaal = 5.735
1998 2.531 religieuzen / 1.623 wereldheren / Totaal = 4.154
2003 2.033 religieuzen / 1.416 wereldheren / Totaal = 3.229

Katholieke overtuiging
1971 40,4%
2004 28,4%
2006 26,6%
2008 25,9% (van wie slechts 7,07% « naar de Mis gaand »)

Het ondersteboven halen van het geloof (waarom niet denken aan de fameuze, onmiskenbaar ketterse, Hollandse Catechismus?, de ingrijpende verandering in de liturgie, het deserteren van de herders, heeft logischerwijze geleid tot de verstrooiing van de schapen…

De geloofsbeleving in België[14]

De onderstreepte getallen hieronder betreffen de doopsels, de huwelijken, de begrafenissen en de zondagspraktijk in België. De verschillende

tabellen geven een overzicht van de evolutie van het bezoeken van de parochies tussen 1967 en 2006.

Deze statistieken omvatten dus een periode van 40 jaar, die men, "de periode van de postconciliaire vernieuwingen" kan noemen". De aangegeven percentages hebben betrekking op de hele bevolking.[15]

Doopsels

1967	***1973***	***1980***
93,6%	***89,3%***	***82,4%***
1990	***1998***	***2006***
75,0%	***64,7%***	***56,8%***

1967-2006: afname van 36,8%

Huwelijken

1967	***1973***	***1980***
86,1%	***82,0%***	***75,7%***
1990	***1998***	***2006***
59,1%	***49,2%***	***26,7%***

1967-2006: afname van 59,4%

Begrafenissen

1967	***1973***	***1980***
84,3%	***84,3%***	***83,0%***
1990	***1998***	***2006***
81,4%	***76,6%***	***61,0%***

1967-2006: afname van 23,3%

"Zondagpraktijk"[16]

1967	***1973***	***1980***
51,3%	***?***	***?***
1990	***1998***	***2006***
?	***?***	***11,5%***

Voor de zondagpraktijk van de jaren 1967 tot 2006 vermeldt de uitgevoerde studie alleen die van het laatste jaar. Ervan uitgaande, dat het globale gemiddelde van de afname van de doopsels, de huwelijken en de begrafenissen 39,8% is voor geheel België, kan men veronderstellen door een analoge berekening, het beloop van het verval ophogend op basis van de cijfers gegeven voor 2006, dat de zondagspraktijk in het jaar 1967 dus omtrent minstens 51,3% heeft moeten zijn voor België.

Zo was het dus in 1967 al niet bijzonder. Sindsdien is er de "*conciliaire lente*" geweest, waarvan men het pastorale resultaat kan beoordelen…

Enquête van 2009 over de katholieken van België

De krant *Le Soir* heeft, toen hij wist dat de benoeming van de opvolger van kardinaal Danneels naderde, een grote enquête "Jésus Crise" op gang gebracht in zijn edities van 23 tot 30 januari.

Eerst een voorafgaande opmerking: men moet niet teveel willen laten zeggen door een opiniepeiling, vooral wanneer de gegevens tamelijk onzeker zijn. Laat ons het voorbeeld nemen van de kwestie over de toekomstige primaat van België.

Le Soir verklaart: Zestig procent van de ondervraagde personen hebben verklaard, katholiek te zijn. Aan deze hebben wij gevraagd, wat zij zouden denken – omdat de beslissing nog niet was gevallen – van de benoeming van André Léonard tot hoofd van het aartsbisdom Mechelen-Brussel.

Resultaten:

17% van de katholieken verklaren, dat hij een goede aartsbisschop zou zijn "uitstekend" (8%), een "goede" (9%);

11% dat hij noch goed, noch slecht zou zijn;

12% dat hij een slechte of een heel slechte aartsbisschop zou zijn;

13% weet het niet;

45% geeft toe, dat zij hem niet kennen.

Le Soir kopt dan schaamteloos "nauwelijks 17% van de katholieken verklaren, dat André Léonard een uitstekende of een goede aartsbisschop zal worden". Dat is een beetje kort door de bocht! In ieder geval moet men toegeven, dat de nieuwe primaat zich heel goed verdedigt, gezien dat in vervolg op het televisiedebat "Repondez@la question" (woensdag 3 februari, op de RTBF), op de vraag "Is de benoeming van Mgr. Léonard een goede zaak voor de Kerk van België?", er 62% ja en 38% nee geantwoord werd.

Katholiek van geboorte
2005 87%
2010 87%

Katholiek van overtuiging
1980 72%
1990 68%
2005 65% (geen godsdienst 28%)
2010 60% (geen godsdienst 31%)

Praktiserend katholiek
1984 46%
2005 17%
2010 14% (waarvan 12% "personen die naar de Mis gaan"[17])

Concreet gesproken, betekent dit, dat 87% van de Belgen geboren worden in een katholiek gezin of in een katholieke omgeving, 60% erkent dat hij katholiek is, maar er is niet meer dan 14% onregelmatig praktiserend en 12% die alle zondagen naar de Mis gaat. Men kan de ineenstorting afmeten.

Pater Charles Delhez s.j. lijkt tamelijk tevreden over de peiling: *"In een wereld, waarin niets uitnodigt om gelovig te zijn, maakt het nogal indruk op me, dat 60% verklaart katholiek te zijn"*. Ja, natuurlijk, maar spijt het hem, dat de maatschappij niet meer katholiek is en de mensen er niet meer toe brengt, het te zijn? *"De gewetensvrijheid is niet alleen erkend door het Tweede Vaticaans Concilie, maar zij is ook deel gaan uitmaken van de zeden, en gelukkig"*, verheugt hij zich. Dus, de mensen zijn eindelijk vrij om te doen wat hun bevalt.

Laat ons nu komen tot de meningen en de geloofspraktijk van de katholieken.

Voor bijna één op de vijf katholieken (18%), moet de opvolger van kardinaal Danneels moderner posities innemen tegenover voorbehoedmiddelen, euthanasie, abortus en homohuwelijk. 90% Van de katholieken, die in de peiling zijn ondervraagd, geven toe, dat zij de leer van de Kerk niet eerbiedigen op het gebied van anticonceptie. Er moet gezegd worden, dat met de stellingnames, zoals die van pater Tommy Scholtès s.j., er geen reden is om verwonderd te zijn, dat de katholieken zich niet teveel ingetoomd voelen op het gebied van moraal…

"Wij verdedigen, binnen het koppel, een manier om de seksualiteit te beleven,

die de toe vlucht tot de anticonceptie vermijdt. Het is een ideaal om te bereiken. De Kerk moet het verdedigen, maar zij veroordeelt niet degenen, die het niet bereiken. Men vergeet, dat de Kerk, op het gebied van de moraal, zich verlaat op het verstandige (of: verlichte???) geweten van de personen: als zij met verantwoordelijkheid handelen, zonder te vervallen tot losbandigheid, aanvaarden wij de anticonceptie". Ideale raad om zijn eigen individuele moraal te vormen, zonder een enkele vrees voor de doodzonde, die ongetwijfeld niets anders is dan een uitvinding van de middeleeuwen.

Maar het is ten einde: 61% van de katholieken staat positief tegenover euthanasie, en 39% tolereert abortus, 73% van de katholieke Belgen (tegen 69% van de mensen in het algemeen) zegt positief te staan tegenover het huwelijk van priesters, 24 % van de katholieken zal zijn geloof niet doorgeven aan zijn kind.[18] Met reden spreekt *Le Soir* van "stil schisma"…

Dit is dus "het voorbeeld van de Belgische katholiek: eerlijk, open, niet gebonden aan het moralisme van Rome en van haar verboden op het gebied van anticonceptie, euthanasie, abortus of homoseksualiteit. Kortom, een gelovige zonder complexen, die aanspraak durft te maken op zijn overtuiging, zonder dat zij inwerkt op het politieke beleid van zijn partij".[19] Zou dat het portret zijn van de ideale katholiek voor onze tijd? Wie heeft gezegd: "Wie zal geloven en gedoopt zal zijn, zal gered worden. En wie niet zal geloven, zal veroordeeld worden" (Marc. 16, 16)?

Toch brengt de peiling enkele positieve punten. Zoals de eerwaarde heer Eric de Beukelaer het naar voren brengt: *"Het is frappant, dat het aantal praktiserende katholieken, dat iedere dag bidt (50%), of dat regelmatig in de Bijbel leest (39%), toeneemt, deze vijf laatste jaren. De dorst naar spiritualiteit is groot. Het koude materialisme van een technocratische maatschappij bevredigt het hart van de mens niet".* De praktiserende katholieken tonen ook meer

dan in 2005 hun devotie voor de heiligen, zij geloven meer in de wonderen, in de verschijningen van de H. Maagd, in de bezetenheid door de duivel en in het bestaan van de engelen… Des te beter! Maar 46% gaat nooit biechten en het geloof in dogma's[20] is over het algemeen lager dan vijf jaar geleden, wat aangeeft, dat de preken nog altijd niet meer brengers van essentiële geloofswaarheden zijn.

" De geseculariseerde cultuur is doorgedrongen in de geesten en de harten van sommige religieuzen."

Priesterroepingen

In België heeft de Kerk bijna één op de vier priesters verloren.

Het waren er 3.562 (in functie) in 2000. Het zijn er vandaag 2.741, volgens de diensten van de godsdiensten van het ministerie van Justitie.

De tien Belgische seminaries tellen nauwelijks 62 priesters in opleiding, van wie 11 nieuw ingeschreven (vijf in Namen, drie in Luik, twee in Hasselt en één in Brugge). Dat is heel onvoldoende om de erosie te compenseren.

Als men blijft bij de cijfers, staat het er met de aanwas in het bisdom Namen het best voor. Tweeëndertig seminaristen bereiden zich voor om priester te worden. Maar de jonge nieuwelingen, die het seminarie "Redemptoris Mater" doorlopen, komen uit het buitenland en zijn bestemd voor de evangelisatie van "Europa en van de hele wereld". Alleen zij, die het bisschoppelijk seminarie bezoeken zullen in België blijven, in het bisdom Namen.

Terwijl het seminarie van Luik 100 à 150 seminaristen ontving in de jaren 50, zijn het er vandaag slechts 8 voor het geheel van de studies.

Ter vervanging van een vijftigtal vertrekkers heeft de Kerk in 2009 slechts 11 nieuwe priesters gewijd; 7 in Wallonië, 3 in Brussel en 1 in Vlaanderen. Zo heeft het bisdom Luik, dat sinds vier jaar geen wijding meer geregistreerd had, 2 priesters gewijd: een Pool en een Rwandees.

Waarom dit gebrek aan roepingen? De fout ligt ten eerste bij "een geloofscrisis", legt de eerwaarde heer Joël Spronck, in het bisschoppelijk seminarie van Luik, uit.

Het katholicisme maakt het tegenwoordig dus heel slecht. Toch doorloopt één op de twee Belgen een katholieke school. Een ideaal middel om het geloof in te prenten in de ziel van de toekomstige generaties, nietwaar? Oordeelt u zelf. Hier volgt het oordeel van christelijke ouders, die hun kin-

deren naar het Christus Koning college in Ottignies, een gerenommeerd jezuïetencollege, gestuurd hebben.

"Wij hebben dit college gekozen voor zijn christelijke waarden en de kwaliteit van het onderwijs", legt Emmanuelle uit. *Zij voegt eraan toe, dat zij toch een beetje teleurgesteld is over het godsdienstlessen: "Ik had gehoopt op een onderwijs, waarbij de kinderen de liefde tot het geloof leren.* ***Ik ben er niet altijd zeker van, dat de godsdienstleraren werkelijk gelovig zijn****. Zij krijgen een vorming in filosofie, niet noodzakelijk in godsdienst". "Er is geen actief godsdienstonderwijs meer"*, betreurt Olivier. *"Het katholicisme is minder strijdbaar dan andere godsdiensten. Men heeft de neiging om zich weinig geprononceerd op te stellen".*[21]

Daling van het aantal religieuzen op wereldniveau[22]

Volgens de telling van de bevolking van 205 instituten van mannelijke religieuzen, gepubliceerd in het werk *I religiosi ieri, oggi e domani,* is in 40 jaar het aantal religieuzen met 35% verminderd: over de hele planeet was het bijna 330.000 in 1965 en in 2005 waren het er iets meer dan 210.000. De jezuïeten zijn met bijna de helft verminderd (van ongeveer 35.000 zijn zij gegaan tot bijna 20.000); de franciscanen hebben een daling ondergaan van 40% (van 27.000 zijn zij gegaan tot minder dan 16.000), terwijl de zaken iets beter gaan voor de salesianen, die slechts een kwart van hun leden verloren hebben (van 22.000 tot ongeveer 16.000). De kapucijnen registreren een daling van 30%, de benedictijnen een daling van 35% en de dominicanen een daling van 40%. Op de eerste plaats van de belangrijkste dalingen kan men die van de broeders van de christelijke scholen opmerken, die met 68% gevallen zijn van 18.000 religieuzen tot minder dan 6.000.

Voor kardinaal Rodé, prefect van de Congregatie voor de instituten van het gewijde leven en de sociëteiten van apostolisch leven, *"is de geseculariseerde cultuur doorgedrongen in de geesten en de harten van sommige religieuzen en van communiteiten".* Hij stelt ook *"het onvermogen tot inzet, offer en onthechting"* aan de kaak.

In de lente van 2008, tijdens een reis in Frankrijk, had dezelfde kardinaal verklaard: *"Men moet zich wachten voor deze wereldse geest, en dus de nadruk leggen op het gemeenschappelijke leven, het gebed, de armoede, de gehoorzaamheid, en de kuisheid, beleefd in de vreugde van het hart en in de inwendige vrijheid. Dat is wat wij moeten hervinden, wat wij intens moeten beleven". "Om uit deze crisis, waarin het religieuze leven zich bevindt, te geraken"*, ziet kardinaal Rodé slechts één oplossing, de weg volgen van *"****de terugkeer tot het essentiële charisma en tot de religieuze authenticiteit****".*

Waarom zou men niet , wat betreft de catastrofale situatie van de bisdommen, de heilige kardinaal Carolus Borromeus navolgen? "In alle parochies, waarin de heilige kwam, verbeterde hij de situatie door een einde te maken aan de wanorde, de misbruiken, enz… Hij zette allereerst het Heilig Sacrament weer op de ereplaats, evenals de communiebanken, de biechtstoelen, de preekstoel, de beelden… en hij schreef het missaal van de Romeinse Curie voor, dat kort daarna door de heilige paus Pius V opnieuw uitgegeven zal worden. – *Slot met de fantasieën, de buitensporigheden, de nieuwigheden, de trouweloosheden op moreel en liturgisch gebied!*

Toen hij de ronde had gemaakt langs alle parochies, kwam de heilige terug om te zien of alles voortaan goed ging. Hij heeft zeker streng moeten optreden tegen enkele bedorven priesters, rebellen die min of meer geprotestantiseerd, dom en kwaadaardig waren,en bijna allen in concubinaat leefden, maar in het algemeen kreeg alles een goed verloop… *na een verval van 100 jaren, in die tijd!*

Dus, waarom zou het in onze dagen niet mogelijk zijn?"[23]

Noten:

[1] Luc. 18,8.

[2] Volgens http://www.libertepolitique.com/actualite/49-archives/3653-au-fil-de-la-semaine-par-la-fondation-de-service-politique, zich baserend op de statistieken van het pauselijk jaarboek 2007.

[3] Volgens het pauselijk jaarboek 2009, in 2007 waren er 704 seminaristen (uit de bisdommen).

[4] Volgens La Croix, 22/11/2006.

[5] In 1965 waren het er 41.000.

[6] Ter vergelijking, in Spanje is dat 63,3 jaar.

[7] Maar niet per se praktiserend. Volgens een enquête Ifop 2009.

[8] Degenen die iedere zondag naar de Mis gaan (dus geen gelegenheidspraktiserenden).

[9] Volgens Le Figaro van 15 februari 2007.

[10] 15% van de katholieken gaat eenmaal per maand naar de Mis.

[11] "Voor de nieuwe tijd", Documentation catholique, nr. 2297, augustus 2003, blz. 761-767.

[12] Uitdrukking van pater Congar op. over Vaticanum II.

[13] Bronnen: Kaski en CBS, behalve voor De priesters (actief en niet-actief): Jaarlijkse statistiek van de Kerk.

[14] Bronnen: Faculteit van de sociale wetenschappen van de Katholieke Universiteit Leuven. Onze analyse is gebaseerd op die van Mr. Alfred de Noyelle, doctor in de geschiedenis (Est-ce que le déclin du Christianisme ou bien seulement de la pratique religieuse en paroisse? http://users.skynet.be/histcult/statistics.htm).

[15] Het afnemen van de praktijk van het katholicisme is dus gedeeltelijk te wijten aan het toenemende percentage mohammedanen.

[16] De statistieken van 2006 zijn gerealiseerd tijdens de Mis van Kerstmis. Het getal moet dus ernstig naar beneden herzien worden om overeen te komen met het werkelijke percentage van de "personen die naar de Mis gaan".

[17] Getal hoger dan de 11,5% Belgen, tegenwoordig in de Mis van Kerstmis 2006 (volgens de statistieken van de KUL) gezien de peiling van de KUL zich baseerde op de hele bevolking, terwijl de cijfers van Le Soir alleen betrekking hebben op de katholieken.

[18] Tweemaal zoveel als in 2005.

[19] Le Soir

[20] Onbevlekte Ontvangenis (2005: 60%; 2010: 55%); onfeilbaarheid van de paus (2005: 42%; 2010: 25%).

[21] Vgl. IB 245, november-december 2009. "In de godsdienstles bestuderen wij de ozonlaag".

[22] Volgens http://www.golias-editions.fr/spip.php?article3443

[23] Alfred Denoyelle, op. Cit.

Het koor (1)

Alain de Beaugrain

Bij het einde van de Advent, hebben we onze meditatie gestaakt vóór de communiebank, op de drempel van het koor en het priesterkoor. We pauseerden tijdens de kersttijd om onze aandacht te richten op het Goddelijk Kind, dat in de kribbe van Betlehem tot ons kwam, om zijn zending te volbrengen en om ons vrij te kopen op het altaar van het Kruis. Laten we nu voorbij de communiebank gaan en binnentreden in de ruimte, die is voorbehouden aan de clerici.

Het koor – als deel van het kerkgebouw – ontleent zijn naam aan de groep, die belast is met de liturgische zang (het koor). De zang is geen versiering, die we aan de liturgie kúnnen toevoegen; het is de uitvoering van de liturgische teksten, en wel de gewone vorm ervan. Omdat de zang een liturgische functie is, was het gedurende vele eeuwen voorbehouden aan geestelijken[1]. Het is pas vrij recent, sinds de 20ste eeuw, dat koren werden opengesteld voor vrouwenstemmen[2].

In kathedralen, collegiale kerken en sommige andere kerken, bevindt zich in het koor het koorgestoelte. Deze zitplaatsen zijn bestemd voor de leden van het koor, aan de *schola cantorum*. In de collegiale kerken en de kathedralen zijn het de plaatsen van de kanunniken, wier eerste opdracht het is de gezangen van de goddelijke eredienst te verzekeren. In abijkerken zijn het de plaatsen van de monniken. Oorspronkelijk waren het geen zitplaatsen. In de eerste eeuwen zongen de monniken de getijden rechtstaande, uit pure penitentie. Later ontstond de gewoonte, om te steunen op of te leunen tegen het koorgestoelte; er werden kleine 'uitsteeksels' gemaakt, die men "misericordia" noemde. Nog later verbreidde zich de gewoonte, om de getijden al zittend te zingen. Vele monastieke congregaties hebben nu nog de gewoonte, om ten minste een deel van het officie rechtstaande te zingen, afwisselend tussen de twee zijden van het koor, of gaan tenminste rechtstaan voor het *Gloria Patri*.

" Laten we binnentreden in de ruimte, die is voorbehouden aan de clerici."

Na het koor komen we in het priesterkoor. De overgang van het ene naar het andere, wordt meestal gescheiden door een trede; of nog – maar minder gebruikelijk – door een afsluiting, gelijkend op een communiebank. Het priesterkoor is inderdaad een aparte ruimte. De laatste ruimte vóór het altaar, het kloppend hart van elke kerk, is voorbehouden aan de priester, de gewijde bedienaren (diaken en subdiaken) en de acolieten (ook misdienaars genoemd), met andere woorden aan hen die een altaarfunctie uitoefenen. Het is een wijd verbreide fout, over het koor te spreken in plaats van over het priesterkoor. We komen er dadelijk op terug, hoe deze vergissing is ontstaan.

Omdat de liturgische zang lange tijd was voorbehouden aan geestelijken en, omdat de Kerk steeds het belang heeft erkend van het onderscheid, dat het sacrament van de wijding teweeg brengt, is de afsluiting die de binnenruimte van een kerkgebouw markeert, die tussen gewijde bedienaren en leken. Daarom bevindt de communiebank zich bij de ingang van het koor. De communiebank is vóór alles een afsluiting. De functie die ze vervult bij het ontvangen van de communie is van latere da-

tum (ontwikkeling van de godsvrucht tegenover het Allerheiligste in de gotiek) dan die als afsluiting (vanaf de primitieve Kerk). De communiebank is – zoals we later zullen zien – een verkleinde uitvoering van de grote afsluithekken in verschillende vormen die eraan voorafgingen. Daarom is het goed – ook al zeggen de rubrieken hierover niets – om de communiebank te sluiten vanaf het offertorium (aanvang van de Mis der gelovigen, of de eigenlijke eucharistische dienst) of bij het Sanctus (begin van de Canon). We zullen hierop terugkomen wanneer we de verschillende delen van de Mis behandelen. In de meeste oosterse ritussen scheidt de afsluiting de gelovigen en de zangers, enerzijds, en de priester, de diaken en de dienaren, anderzijds. Omdat in de Latijnse Kerk (de westerse Kerk) de scheiding zich bevindt vanaf de plaats, voorbehouden voor het koor, ontstond de gewoonte om heel de ruimte achter de communiebank 'koor' te noemen, of er nu enkel het priesterkoor, en of er ook een koor (met koorgestoelte) is.

"Wie de grens van de communiebank overschrijdt, moet als geestelijke gekleed zijn."

We kennen nu het gebruik dat indien de *schola cantorum* geen enkele gewijde bedienaar telt, ze buiten de koorruimte zingt. Het komt voor dat de *schola* plaats neemt in het koorgestoelte, maar in dat geval zijn de zangers in 'koorkleding': soutane en superplie (of rochet voor sommige geestelijken). Hier zien we dus in welke zin de communiebank een afsluiting is, een grens: wie die grens overschrijdt, moet als geestelijke gekleed zijn. Daarom is het ook vanzelfsprekend dat, indien het koor ook vrouwen telt, het niet in het koorgestoelte plaatsneemt.

[1] In zijn motu proprio over de liturgische muziek herinnert de heilige Pius X eraan, dat liturgische gezangen toebehoren aan het koor van de gewijde bedienaars, daarom vervullen de zangers van de Kerk – ook de leken – werkelijk de rol van kerkelijk koor. En hij voegt eraan toe: de zangers vervullen in de kerk een liturgische functie (Motu proprio Tra le sollecitudini, 22 november 1903; nr 12).

[2] Dit, in tegenstrijd met hetzelfde motu proprio van de heilige Pius X :Vrouwen, niet in staat deze [liturgische] dienst [te vervullen], mogen niet toegelaten worden tot het koor of de schola (Idem, nr 13).

De kapucijner minderbroeders

De kapucijner minderbroeders vormen één van de drie takken van de Orde van de H. Franciscus van Assisi († 1226). Het zijn predikende monniken met een gemengde roeping, die tegelijkertijd een contemplatief en een apostolisch leven leiden. Sinds weldra vijf eeuwen heeft de franciscaanse hervorming de Kerk voorzien van een mooie schare heiligen – 47 kapucijnen zijn er tot de eer van de altaren verheven – van wie Padre Pio zeker de beroemdste zal blijven.

Zoals onze voorgangers willen wij de franciscaanse regel strikter volgen in zijn evangelische letterlijkheid en zijn eenvoud, evenals St. Franciscus zelf, in zijn vurige liefde voor de gekruisigde Jezus, en zijn verlangen om in de hoogste armoede te leven, naar het voorbeeld van Hem die arm heeft willen geboren worden, leven en sterven, en volgens de lijn, getrokken door onze stichter, pater Eugène de Villeurbanne (1904-1990). Ons klooster is gevestigd in Morgon, op 50 km ten noorden van Lyon, in het departement Rhône, en het noviciaat staat in Castelnau d'Arbieu, in het departement Gers.

Het dagelijks leven in het klooster

Het eerste opstaan heeft plaats om 1 uur 's morgens voor de Metten, die tussen een half uur en een uur duren. De klok voor het tweede opstaan, luidt om 4.25 u. voor de Lauden, gevolgd door het gebed (meditatie over het Lijden). Om 5.45 u., een half uur lezing in de H. Schrift in de cel: Prime om 6.20 u.; conventsmis om 6.40 u., gevolgd door 20 minuten dankzegging. Het ontbijt heeft plaats om 7.40 u., wat tijdens onze drie vastentijden tot het uiterste beperkt blijft.

Alle vrijdagen van het jaar zijn ook vastendagen. Maar, zoals de H. Franciscus het gewild heeft, beoefenen wij niet de volledige onthouding van vlees. Deze blijft beperkt tot de woensdagen, vrijdagen en zaterdagen.

Tijdens de grote stilte, die voortduurt tot de Terts (9.00 u.) trekken allen zich terug in hun cel – of in de gemeenschappelijke zaal, die in de winter verwarmd is – voor een uur lezing of studie. De rest van de morgen, tot 11.35 (Sext en Noon) wordt door de geestelijken besteed aan hoofdarbeid, aan de voorbereiding van het apostolisch werk, en door onze broeders aan handwerkzaamheden.

Het middagmaal wordt voorafgegaan door het schuldkapittel. Aan het eind van de maaltijd ruimen allen de tafel af en gaan na het dankgebed, onder het bidden van het Miserere, een bezoek brengen aan het Allerheiligste. Daarna volgen de gebeden voor de weldoeners, die beëindigd worden terwijl de pater die de weekdienst heeft, met enkele hulpen, de afwas doet. De anderen gaan in gezamenlijke recreatie wandelen in de omtrek van het klooster. Om 13.30 u. wordt het eind van de recreatie aangegeven door de bel voor de grote stilte, waarin de siësta (in elk geval een vrije tijd) gehouden kan worden, tot de Vespers om 14.00 u., gevolgd door het rozenhoedje.

Hierna wordt het werk hervat, of, op donderdag, de wandeling. Om 17.00 u., geestelijke lezing of aanbidding. De Completen worden om 17.30 u. gebeden, en worden gevolgd door het avondgebed. De bel voor het avondeten (18.45 u.) geeft het eind daarvan aan. Na de maaltijd volgt een recreatie tot aan het gewetensonderzoek om 19.45 uur. Gewoonlijk ligt iedereen om 20.30 u. in bed.

De functie van de kapucijner priester

Dit wordt vooral in de biechtstoel en op de preekstoel uitgeoefend. Vroeger was onze "specialiteit" het prediken van de missies in de paro-

chies, geestelijke oefeningen van twee tot drie weken, waarin twee of drie paters het evangelie verkondigden in een parochie, in de kerk en ook bij de parochianen thuis. Tegenwoordig moeten wij vooral verschillende belangrijke functies vervullen: visitaties van de leden van de derde orde en retraites, sacramentele bijstand van de zieken in het ziekenhuis, aalmoezenierschap van onze zusters clarissen, van de gidsen en de welpen, en bij de traditionele scholen in onze regio. Dat zijn activiteiten buiten het klooster die komen bovenop een heel bezette tijdsbesteding binnen het klooster: biechthoren en geestelijke leiding, correspondentie, cursussen van spiritualiteit of scholastiek aan de broeders novicen en studenten, enz…

De vorming van de jonge geestelijken

Wat is het studieprogramma van onze broeders, die tot het priesterschap geroepen zijn? Om als geestelijke aangenomen te worden, moet hij ten minste het eindexamen van de middelbare school hebben, en in staat zijn om de kerkelijke studies te

volgen (Latijn en vooral thomistische filosofie). Eén tot zes maanden postulaat, daarna één tot anderhalf jaar noviciaat zullen mogelijk maken, te beoordelen of de persoon geschikt is om de regels van het leven van de kapucijnen te verenigen met de studies, en voortgang te maken in de deugden die noodzakelijk zijn voor het leven als religieus en als priester.

Na de eerste professie van de kleine geloften, volgen er drie jaren filosofie, daarna vier jaren theologie volgens de leer van de H. Thomas van Aquino. Gewoonlijk hebben de eeuwige gelofte en de eerste hogere wijdingen plaats tijdens het tweede jaar theologie, en wordt het priesterschap ontvangen aan het eind van het derde jaar.

Onze lekenbroeders

Wat betreft de lekenbroeders, na zes maanden postulaat en minstens een jaar noviciaat, vertrouwt

men hun bepaalde handenarbeid toe (tuin, keuken, onderhoudswerkzaamheden, linnenkamer, schoenmakerij, kleermakerij) of verantwoordelijkheden binnen het klooster (ziekenzaal, dienst aan de poort, secretariaat en sacristie). Bij gelegenheid kunnen zij zelfs als meubelmaker, metselaar of dakwerker optreden… Deze werkzaamheden, die schijnbaar onbeduidend zijn, vormen in feite de ambiance van Nazareth, zo geschikt voor de geest van nederigheid en van offervaardigheid… De lekenbroeders nemen deel aan dezelfde communiteitoefeningen als de geestelijke broeders, hebben dezelfde tijden van gebed in het koor, en dezelfde stem in het Kapittel.

Zoals de H. Franciscus beschouwen wij hen als onze beste helper in het apostolaat, onze "krachten in de rug", die door hun heel verborgen leven in God de genade verkrijgen, die alleen de zielen kan redden. Zij beschouwen het daarom als een plicht en een eer, ons bij te staan door de niet vermoede verdienste van hun leven van zelfverloochening, gebed, arbeid en nederigheid.

De clarissen

In afzondering leiden de clarissen het contemplatieve leven.

Zij houden zich aan de eerste regel van de H. Clara (1194-1253), gebaseerd op de "Uiterste Armoede", die zo dierbaar was aan hun gelukzalige Moeder en die ieder bezit, zowel gemeenschappelijk als persoonlijk, verbiedt.

Door het bijwonen van de dagelijkse Mis, door de communie, de twee uren aanbidding voor het uitgestelde Allerheiligste, het bidden van het groot Officie (met 's nachts opstaan voor de Metten), het gezamenlijk rozenhoedje, worden zij voornamelijk aan de voet van het altaar, in de straling van het Allerheiligste voor God, voor zijn eer en voor de zielen, verteerd.

Zij werken met hun handen, leven van aalmoezen en van de naastenliefde van de gelovigen.

"De zusters, aan wie de Heer de genade heeft gegeven, te werken, moeten zich toeleggen op een eervol werk, dat van algemeen nut is; en dat met nauwkeurigheid en devotie, zodat zij door de ledigheid, vijand van de ziel, te vermijden, niet de geest van heilig gebed en van devotie doen afnemen, waartoe alle andere tijdelijke dingen moeten dienen"(Regel).

Leven van overgave aan de Heilige Voorzienigheid, van stilte, gebed, boetvaardigheid, van nederige en verborgen arbeid, van zusterlijke liefde en vreugde, naar het voorbeeld en onder de blik van Jezus, Maria en Jozef, om hun leven op aarde voort te zetten.

De kleine zusters van de H. Franciscus van Assisi

Geholpen en begeleid door de paters kapucijnen, leven de kleine zusters van de H. Franciscus in slot (in Le Trévoux, Bretagne) en volgen de spiritualiteit van de H. Franciscus: armoede, eenvoud, vreugde. Hun gebedsleven bevat, buiten de gemeenschappelijke devotieoefeningen, gewoon aan ieder religieus leven, het psalmgezang van het goddelijk officie, alsook dag en nacht Aanbidding in bepaalde perioden van het jaar; zij wijden zich 's morgens en 's avonds aan de meditatie.

Terwijl hun gebed zich uitstrekt tot de grote intenties van het Hart van Jezus en van de Kerk, beperken hun activiteiten zich gewoonlijk tot de muren van hun kloosters: bediening en ontvangst van gasten en retraitanten, ziekenzorg, catechismusles, religieuze kunstwerken, en volgens hun mogelijkheden, verschillende activiteiten, waaraan alle zusters zich wijden, zoals onderhoudswerkzaamheden, tuinieren, enz…

Maar wat haar bezigheden ook zijn, de kleine zuster is apostel en missionaris op de manier van de H. Theresia van Lisieux, door deel te nemen aan de redding van de zielen en door priesterroepingen op te wekken.

Mgr. Lefebvre zei tegen de kleine zusters)(tijdens zijn verblijf in Flavigny, in juli 1976): "U werkt doeltreffend aan de glorie van God, want uw apostolaat in dit huis doet kloosters- of priesterroepingen ontstaan"; dat doen zij zeker door hun gebeden, maar ook door al hun daden, vervuld in de stilte en gewijd door de gehoorzaamheid. Hoe meer de kleine zuster met God verenigd is onder haar bezigheden, des te meer neemt zij deel aan het verlossingswerk.

De dag wordt dus verdeeld tussen het gebedsleven, het zusterlijk en gemeenschappelijk leven en het werk. Na de maaltijden (om 12 uur en 's avonds) wordt er een recreatie genomen in de meest open vreugde en de zusterlijke liefde – gezonde ontspanning onder elkaar! De maaltijden worden in stilte genomen, het luisteren naar een lezing voedt de geest tegelijkertijd met "broeder Ezel".

In de vrede van de avond, wendt de zuster zich tot de Onbevlekte Maagd. "Salve Regina, Mater misericordiae". Als de laatste antifoon gezongen is, worden de lichten gedoofd, de kleine zuster zet haar gebed aan de voet van het tabernakel voort, of trekt zich terug in haar cel. Het is de grote, onaantastbare stilte van de nacht; geen woord en geen geluid meer; de kleine zuster blijft zo in stil gebed tot zij gaat slapen.

Als de dag ten einde is "slaapt" de zuster "maar haar hart waakt"; ook haar rust is aan God toegewijd.

Het klooster van de clarissen in Morgon

Preek van de H. Petrus Chrysologus (+ 450)

Een mens was ziek geworden. Het was Lazarus van Bethanië, het dorp van Maria en haar zuster Martha.

De Heer had het dochtertje van de overste van de synagoge, Jaïrus, al uit de dood opgewekt, maar toen de dood nog maar pas zijn macht over haar had uitgeoefend. Hij had ook - , maar voordat hij in het graf gelegd was - de enige zoon van een weduwe uit de dood opgewekt, wat het bederf moest stoppen, de slechte geur voorkomen en het leven aan de overledene moest teruggeven, voordat hij helemaal in de macht van de dood was gevallen.

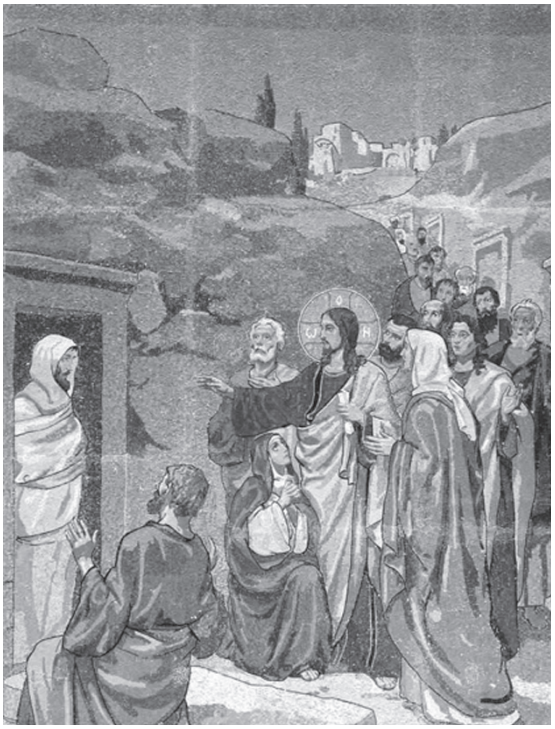

Maar in het geval van Lazarus is alles wat er gebeurt uitzonderlijk. Zijn dood en zijn verrijzenis hebben geen enkele overeenkomst met de voorafgaande gevallen, want hier is heel de macht van de dood ontplooid, en heel de luister van de verrijzenis is getoond. Als Lazarus op de derde dag was teruggekomen uit het dodenrijk, dan zou hij, durf ik te zeggen, op heel het Mysterie van de Verrijzenis van de Heer vooruitgelopen zijn. Want Christus is op de derde dag teruggekomen als Heer, Lazarus is op de vierde dag tot het leven teruggeroepen als de dienaar. Maar om aan te tonen wat we zojuist verklaard hebben, moeten we enkele bladzijden van dit stuk uit de H. Schrift doornemen.

Zijn zusters lieten aan de Heer zeggen: "Heer, hij die u lief hebt, is ziek". Door zo te spreken, kloppen zij aan de deur van zijn hart, zij treffen zijn liefde, zij spannen zich in om hun verdriet te overwinnen door de kracht van hun vriendschap. Maar voor Christus is het belangrijker, de dood te overwinnen dan de ziekte te verwijderen. Liefhebben is voor Hem niet uit het bed halen, maar terughalen uit het dodenrijk en, wat Hij aan zijn vriend weldra gaat geven, dat is niet de remedie voor zijn zwakheid, maar de glorie van zijn verrijzenis.

Kortom, toen Hij hoorde dat Lazarus ziek was, "bleef Hij twee dagen op dezelfde plaats". U ziet hoe Hij de dood vrij spel laat, hij geeft de kansen aan het graf, hij laat de ontbinding plaats hebben, Hij verhindert noch het bederf noch de walgelijke stank. Hij aanvaardt, dat het verblijf van de doden zich meester maakt van Lazarus, hem opslokt, hem gevangen houdt. Hij handelt opdat iedere menselijke hoop verloren is, en dat heel de felheid van de aardse wanhoop losbreekt, opdat men goed ziet, dat wat er gaat gebeuren, het werk van God is en niet van de mens.

Hij blijft op dezelfde plaats om de dood van Lazarus af te wachten, totdat Hij deze zelf zal kunnen aankondigen en verklaren, dat Hij naar hem toe zal gaan. "Inderdaad, "zegt Hij, "Lazarus is dood en ik verheug me erover". Is dat dus liefhebben? Christus verheugde zich omdat het verdriet van de dood zich weldra ging veranderen in de vreugde van de verrijzenis. "En Ik verheug me erover om u". Waarom "om u"? Omdat in de dood en de verrijzenis van Lazarus heel het beeld van de dood en de verrijzenis van de Heer werd afgeschilderd, en omdat wat weldra zou volgen bij de meester, al gerealiseerd was bij de dienaar. Zij was dus nodig, deze dood van Lazarus, opdat het geloof van de leerlingen, begraven met Lazarus, met hem verrijst.

Als ware God kende U, Heer, de slaap van Lazarus, en U hebt hem aan uw leerlingen voorspeld, hen overtuigend van de oneindige macht van uw godheid. In menselijke gedaante komt u, oneindige God naar Bethanië. Ware mens, Heer, U weent over Lazarus; ware God, door uw wil roept U hem, die vier dagen dood is, tot het leven terug

Ontferm U over mij, Heer, talloos zijn mijn overtredingen. Ik bid U, voer me terug uit de afgrond van het kwaad. Tot U heb ik geroepen, luister naar mij, God van mijn heil.

Wenend over uw vriend, hebt U in uw erbarmen een einde gemaakt aan de tranen van Martha, en, door uw vrijwillige Lijden, hebt U iedere traan afgenomen van het gelaat van uw volk. God van onze Vaderen, U bent gezegend.

Schatbewaarder van het leven, Heer, U hebt de dode geroepen alsof hij sliep. Door een woord hebt U de ingewanden van het dodenrijk open gereten en U hebt doen opstaan hem, die begon te jubelen: God van onze Vaderen, U bent gezegend. U hebt de dode opgewekt, die al begon te rieken, met banden vastgebonden. Wek ook mij op, die verstikt ben door de banden van mijn zonden, en ik zal zingen: God van onze Vaderen, U bent gezegend.

H. Aartsengel Gabriël

Gabriël wil zeggen "Kracht van God". Hij is één van de slechts drie met name genoemde aartsengelen in de Bijbel.

In het Oude Testament legt Gabriël het visioen uit dat steunt op de vernietiging van het Perzische rijk door de Macedoniër Alexander de Grote (zie Daniël 8, 1-27). (De overwinningen van Alexander zullen de verspreiding van de hellenistische cultuur mogelijk maken, vooral in Klein-Azië. Zelfs onder Romeinse heerschappij, in de tijd van Onze Heer, zullen de heidenen en de joden van de diaspora het Grieks gebruiken als voertaal, wat verklaart, dat het Nieuwe Testament in deze taal is geschreven).

Nog steeds in Daniel, wordt door de engel Gabriël de mysterieuze profetie van de 70 weken van jaren (of 490 jaar) meegedeeld en uitgelegd, die moeten verlopen vóór de komst van Christus en de verwoesting van Jeruzalem (zie Daniël 9, 21-27).

In het Nieuwe Testament kondigt de engel aan Zacharias (zie Luc. 1, 11-20) de geboorte aan van zijn zoon, bestemd om bekend te worden onder de naam Johannes de Doper, en aan Maria, dat zij de moeder van de Verlosser zal worden (zie Luc. 1, 26-31). Naar hem verwijzen wij dus, misschien zonder er al te veel bij te denken, iedere keer als wij het Engel des Heren bidden.

De engel Gabriël brengt de Blijde Boodschap aan Maria

Zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament is de engel Gabriël zeker de engel van de Menswording: heel zijn zending berust op de aankondiging van de komst van de Messias.

Tegelijkertijd is het, in overeenstemming met zijn naam "de engel van de Kracht van God", interessant de frequentie op te merken, waarmee termen als "groot", "macht", en "sterkte" verschijnen in de passages, waarin hij voorkomt.

Gabriël wordt slechts tweemaal genoemd in het Nieuwe Testament, maar het is niet onredelijk te veronderstellen mét de christelijke traditie, dat hij verschenen is aan de H. Jozef en aan de herders (dat is de mening van enkele Kerkvaders), en dat hij Onze Heer heeft getroost in de Hof van Olijven (vgl. de hymne van de Lauden van 24 maart: *"Vires adauge languidis, confer levamen tristibus – Vermeerder de krachten van de verslagenen en troost degenen, die bedroefd zijn")* Sommige mensen zeggen, dat hij ook de engelbewaarder van de Heilige Maagd was.

In de apocriefe christelijke literatuur verschijnt hij nog in het boek Enoch, en in de Apocalyps van Maria.

De uitdrukking die door de H. Rafaël werd gebruikt: "Ik ben de engel Rafaël, één van de zeven, die voor de Heer staan" (Tobias 2, 15) en de identieke, die gebruikt wordt door de H. Gabriël (Luc. 1, 19), hebben ertoe geleid, deze engelen onder de aartsengelen te scharen: zij zijn de hoogste boodschappers van God, maar zij zijn niet even hoog als de cherubijnen en de serafijnen (vgl. H. Thomas, theologische Summa, I, q. 112, a.3; III, q. 30, a. 2, ad4).

Nieuws uit de Kerk en de wereld

Een bisschop die maatregelen neemt

In Thiberville, in Normandië, draagt abbé Francis Michel, die zeer gewaardeerd wordt door zijn parochianen, sinds jaren, op zondagmorgen, de moderne mis op, naar het oosten gericht en in het gregoriaans. Op zondagmiddag draagt hij, in een kerk die altijd vol is, de traditionele mis op. Hij is geheel in overeenstemming met het *Motu proprio* van Benedictus XVI over de mis.

Maar zijn bisschop, Mgr. Nourrichard, vat het niet zo op. Begin januari komt Monseigneur in eigen persoon om de pastoor te ontslaan. Men kan de bisschop niet het recht ontzeggen het circuit van de parochies te "reorganiseren". Maar men vraagt zich af: waarom abbé Michel? Is het omdat hij de toog draagt en één van de weinigen is, die zijn kerk vol krijgt? Dankzij de unanieme reactie van de bevolking en van de plaatselijke vertegenwoordigers, en het beroep op de nuntius, is de bisschop gedwongen om terug te krabbelen.

Pater Schillebeeckx is overleden

De Vlaamse dominicaan Edward Schillebeeckx, 95 jaar oud, is overleden op woensdag 23 december 2009, in Nijmegen (Nederland). Na zijn opleiding in Leuven is hij van 1945 tot 1947 in Parijs (in de Saulchoir), naast de paters Chenu en Congar.

Als expert ("peritus") in Vaticanum II, zal hij een van de voornaamste redacteurs zijn van de dogmatische Constitutie *Dei Verbum*, met Karl Rahner en de jonge Joseph Ratzinger. Schillebeeckx had het feit dat er dubbelzinnige frasen werden opgenomen in het concilie, om er vervolgens de gewenste consequenties uit te trekken, ongepast gevonden.

Na het concilie zullen zijn gedachten over het kerkelijk celibaat hem geschillen opleveren met Rome. In 1986 oordeelt een brief van kardinaal Joseph Ratzinger, toen prefect van de Congregatie voor de Geloofsleer, zijn opvatting over het ambt "op belangrijke punten in strijd met de leer van de Kerk". Tegelijk moet hij zich ook verantwoorden voor uitspraken over zijn christologie, vooral uitgewerkt in "Jezus, geschiedenis van een levende" (1974). Toch zal hij nooit veroordeeld worden. (Bron: La Croix).

Mgr. Léonard

De pers heeft veel herrie gemaakt over de benoeming van Mgr. Léonard. Van de kant van Rome is het een teken, dat men het roer weer in handen wil nemen. Maar als men weet, dat de nieuwe primaat nog maar ongeveer 5 jaar in die functie voor de boeg heeft, is het de vraag wat hij zal kunnen en willen doen om zo niet de hele gang van zaken, dan toch tenminste de beleidslijn van zijn voorganger te veranderen.

De paar volgende verklaringen zijn een beetje problematisch…

In vergelijking met kardinaal Danneels, "is het hetzelfde menu, verschillend aangeboden". "Over het essentiële zijn wij het eens", benadrukt Mgr. Léonard, "zelfs als de benadering verschillend is, de overtuigingen zijn voor 100% dezelfde". Is dat gewoon retoriek? Men mag het wel hopen. Men moet weten, dat de kardinaal tolerant is geweest tot het punt van alles te tolereren…

Over het oecumenisme verklaart Mgr. Léonard: "In mijn bisdom heb ik kapellen gegeven aan de Grieks- en Russisch-orthodoxen en ik bezoek regelmatig de protestantse kerk van Namen".

Over de verhouding met de vrijmetselaars: "Ik waardeer bij hen en bij de bepleiters van het laïcisme, dat zij vrienden van de rede zijn. Ik heb ook een beetje een rationalistische kant; als ik geen christen was, zou ik spinozist of hegeliaan zijn. (…) Ik debatteer graag met hen en ik voel me er in goed gezelschap, meer dan met sommige bizarre medebroeders". Graag debatteren, dat is goed, maar men zou toch gehoopt hebben op een herinnering aan de veroordelingen van de Vrijmetselarij door de pausen. Wat betreft "sommige bizarre medebroeders", wie zijn zij? De traditionele katholieken? "Mijn voorkeur gaat niet uit naar hen, die zich woest hechten aan het missaal van 1962. Het ontbreekt de aanhangers van Mgr. Lefebvre niet aan edelmoedigheid of ijver, maar zij hebben bekrompen inzichten op het intellectuele, filosofische en theologische vlak. Zij hebben nog een lange weg te gaan". Laat ons tenminste hopen, dat de nieuwe primaat zich zal inspannen om het katholieke onderwijs te hervormen… (Bronnen: La Libre Belgique).

De leerstellige gesprekken tussen de Heilige Stoel en de Priesterbroederschap St. Pius X

Het blog *Osservatore vaticano* heeft een heel interessante opmerking on

line gezet over de leerstellige gesprekken tussen de Heilige Stoel en de Priesterbroederschap St. Pius X. Mgr. de Galaretta, hoofd van de traditionalistische delegatie, heeft deze gesprekken op 19 december jl. ter sprake gebracht en uit zijn betoog komen negen punten naar voren:

"1. Het resultaat van de eerste vergadering is positief geweest.

2. Deze vergadering heeft vooral gehandeld over de agenda en de methodes van gesprek.

3. De gespreksonderwerpen zijn van leerstellige aard (zij betreffen niet speciaal de latere canonieke status van de FSSPX).

4. Het gezamenlijke leerstellige referentiepunt zal het leergezag vóór het concilie zijn.

5. De methode van debat zal strikt zijn: wanneer de FSSPX een probleem aan de orde stelt, wordt zij uitgenodigd om haar vragen voor te leggen, en de Heilige Stoel antwoordt schriftelijk.

6. Alle vergaderingen worden geregistreerd en gefilmd.

7. De conclusies over ieder probleem zullen voorgelegd worden aan de Heilige Vader en aan de algemeen overste van de FSSPX.

8. De regelmaat van de vergaderingen hangt af van de dagorde: als het over een nieuw onderwerp gaat, hebben de vergaderingen elke drie maanden plaats; als het over een onderwerp gaat, dat al besproken is, dan zullen de vergaderingen plaats hebben om de twee maanden. De volgende vergadering zal plaats hebben tegen half januari. [Zij is gegaan over de kwestie van het missaal van Paulus VI].

9. De theologen van de Heilige Stoel zijn personen met wie men kan praten; zij spreken dezelfde taal als wij [dat wil zeggen dat zij thomisten zijn]."

Herderlijke brief van Mgr. Ranjith

In een herderlijke brief van oktober jl. brengt Mgr. Ranjith, aartsbisschop van Negombo (en voormalig secretaris van de goddelijke Eredienst) in herinnering, dat de Eucharistie "de bron en het hoogtepunt is van waaruit alle goddelijke genaden over de Kerk vloeien" en dat geen enkele priester "of hij wereldheer of religieus is, of uitgenodigd van buiten het aartsbisdom, zelfs uit het buitenland, niet gerechtigd is, wat dan ook te veranderen, toe te voegen of te schrappen in de heilige rite van de Mis". Een dergelijk tot de orde roepen zou bijzonder welkom zijn bij ons…

Kardinaal Carrera in navolging van de apostelen

De aartsbisschop van het bisdom Mexico, primaat van het land Mexico, kardinaal Roberto Rivera Carrera, heeft geantwoord op de verbale aanvallen van pressiegroepen, die geërgerd zijn door zijn voorstellen tegen de toestemming van homohuwelijken en van de "gay" adoptie in het Federale District van Mexico, die hij had gekwalificeerd als "immoreel, ontoelaatbaar en te veroordelen"; "Men is ook voornemens, eerbiedwaardige broeders, ons te verbieden te spreken uit naam van Jezus, zijn leer te prediken, het gebod van de Heer te vervullen om de Blijde Boodschap te verkondigen, de heilige band van het huwelijk te verdedigen, die St. Paulus heeft vergeleken met de liefde waarmee Christus zijn Kerk bemint. En zeker niet, wij kunnen niet zwijgen. (…) God zal ons rekenschap vragen over onze lafheid, als wij ons hebben geschaamd over zijn naam, en als wij de kudde niet verdedigen tegen de wolf, die doodt en die de schapen verstrooit.

(…) Mexico is christelijk, Mexico is een land dat het gezin liefheeft, het is zijn fundamentele cel en het centrum van de maatschappelijke samenhang; daarom zien wij met een diepe bezorgdheid de manier waarop men het huwelijk aanvalt, hoe men spot met christelijke waarden en onze heiligste overtuigingen. Maar ver van ons terug te trekken voor de ideologische vervolgingen, zullen wij ontdekken, dat de Heer ons een onverdiende genade biedt: die van zijn getuigen te zijn, van vreugdevol zijn Kruis te omhelzen, om zijn Heilig Lijden aan te vullen, om in ons het lijden van Christus aan te vullen." (Bron: Le Salon Beige).

De nuntius in Frankrijk spreekt zich uit ten gunste van de natuurwet

De nieuwe apostolisch nuntius in Parijs, Mgr. Luigi Ventura heeft aan de katholieke afgevaardigden van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa geschreven, waarbij hij hun vraagt zich te verzetten tegen teksten, die vijandig zijn tegen de natuurwet (over de kwestie van de rechten van de homoseksuelen en over die van de abortus) en hun voorstelt de kandidatuur van de jonge Italiaanse parlementariër Luca Volonté te steu-

nen, die een coherent katholiek blijkt te zijn (en dus voor het leven en voor de natuurwet), voor het voorzitterschap van de meerderheidsgroep in de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, de Europese Volkspartij (EVP). Tekens van de tijd: de teksten zijn teruggezonden naar de commissie voor nieuw onderzoek en Luca Volonté is gekozen… (Bron: Perepiscopus).

Het "antidiscriminatie"-amendement zal niet ingediend worden in Engeland!

De verklaring van Benedictus XVI tegen de zogenaamde "antidiscriminatiewet" in Engeland heeft zijn vruchten afgeworpen. Het omstreden amendement (dat niet aangaf of de Kerken en de christelijke organisaties vrij waren of niet om alleen personeel aan te nemen, dat met hun waarde instemde!...) is niet ingediend. Er moet gezegd worden, dat het niet alleen de Katholieke Kerk in Engeland, maar ook een zeker aantal anglicanen kwetste. In ieder geval is het een nieuw bewijs van dit elementaire en zwaarwegende feit: wanneer de Kerk spreekt, zelfs als zij niet gevolgd wordt door de wetgever, dan wordt er naar haar standpunt geluisterd. (Bronnen: La Croix/Oss. Vat.).

Benedictus XVI roept op tot edelmoedigheid tegenover Haïti

Haïti is op de avond van 12 januari 2010 getroffen door een zeer zware aardbeving, met een kracht van 7 op de schaal van Richter, waarvan het epicentrum niet ver van de heel dicht bevolkte hoofdstad, Port-au-Prince, ligt. Het presidentieel paleis is verwoest, evenals talloze woningen. Onder de slachtoffers van de aardbeving is Mgr. Serge Miot, aartsbisschop van de hoofdstad Port-au-Prince, wiens levenloze lichaam is teruggevonden onder het puin van het aartsbisschoppelijk paleis.

Enkele uren na de moordende aardbeving heeft Benedictus XVI een appel gericht "op de edelmoedigheid van alle mensen", op de "concrete solidariteit" en op de "doeltreffende steun van de internationale gemeenschap" voor de bevolking. De katholieke organisaties zijn nu al op voet van oorlog, vooral het Franse *Secours catholique,* dat op de Antillen aanwezig is.

Het filatelistisch en numismatisch Bureau van de Heilige Stoel zal in maart een postzegel uitgeven, speciaal om de bevolking van Haïti ter hulp te komen. Deze postzegel zal herinneren aan de 1500ste verjaardag van het heiligdom van OLV van Genaden, ook bekend onder de naam van heiligdom van de Mentorella, gelegen op ongeveer 60 km van Rome. Met een oplage van 900.000 exemplaren, zal hij verkocht worden voor 85 cents, maar zal zijn waarde van klassieke frankering van 65 cents behouden. De 20 cents extra zullen bestemd worden voor Haïti. De Vaticaanse posterijen rekenen op 150.000 euro opbrengst. (Bronnen: Ctb/zenit).

Christelijk Kabylie?

De jaren negentig zijn buitengewoon hard geweest voor de christenen van Algerije. In Kabylie hebben zij een stigmatisatie van de islam teweeggebracht. "Duidelijk tonen, dat men christen is, wordt een eis van ethniciteit die verwijst naar een geschiedenis en naar een godsdienstig erfgoed, die veel ouder zijn dan die van de Arabisch islamitische samenleving, waarin men zich niet meer herkent", verklaart de historica Karima Dirèche. De heilige Augustinus kan weer op het toneel verschijnen. Inderdaad is hij het boegbeeld van de oorspronkelijke godsdienst van het Kabylische volk.

In 2008 zijn er niet minder dan 13 evangelische kerken gesloten in Kabylie. Een golf van aanhoudigingen van bekeerlingen vond plaats "in de naam van de religieuze identiteit van de Algerijnen". Op 12 januari 2010 werd een protestantse kerk van Tibi-Oezoe in brand gestoken door de islamieten. (Bron: Ctb/apic/lcg/at/Cathobel).

Verminder gemengd karakter

Bij gelegenheid van het "Jeugdforum", heeft professor Claude Griscelli, kinderarts en voorzitter van het "Wyeth Fondation voor de gezondheid van het kind en van de adolescent", verklaard: "Onze samenleving, die de ongeremde gelijkheid voorstaat en probeert, de verschillen van sekse te verdoezelen, heeft paradoxaal een radicalisering van geslachtelijke gedragingen aangemoedigd. Het macho gedrag van de ene groep staat tegenover de soms agressieve verleiding van de anderen. (…) Op 150.000 kinderen die zonder enig diploma de school hebben verlaten, zijn er drie kwart van mannelijke sekse. (…) Geremd tegenover de briljantere meisjes, trekken de jongens zich terug en nestelen zich in hun groep kameraden. (…) Ongetwijfeld zou men een "lichte" vorm van gemengd karakter moeten invoeren, door de meisjes en jongens bepaalde jaren, of voor bepaalde lessen, te scheiden". (Bron: Figaro Madame).

Politiek asiel in de Verenigde Staten voor Duitse "homeschoolers"

Een Duits gezin, dat thuis school houdt, heeft politiek asiel gekregen in de Verenigde Staten. Rechter Lawrence O. Burman heeft namelijk verklaard: "Wij kunnen niet van ieder land eisen, onze grondwet te volgen. De wereld zou beter kunnen zijn, als dat zo zou gaan. De rechten die hier met voeten getreden zijn, zijn echter fundamentele rechten die geen enkel land mag schenden. De "homeschoolers" zijn een maatschappelijke groep, die de Duitse regering probeert te onderdrukken. Dit gezin heeft een gefundeerde vrees voor vervolging… Bijgevolg hebben zij recht op politiek asiel". Twintig jaar na de val van de Berlijnse muur is de tirannie terug in Duitsland.

Een patiënt in vegetatieve toestand "communiceert" via de gedachte

Een patiënt, die gedurende vijf jaar overleefde in een vegetatieve toestand, heeft kunnen "communiceren" met zijn artsen door middel van de afbeeldingstechnieken door functionele magnetische echo. Wat betreft communicatie heeft deze patiënt indirect kunnen antwoorden, door ja of nee, op eenvoudige vragen, die door de onderzoekers gesteld werd. Professor Steven Laureys, die deze onderzoeken heeft geleid, heeft verklaard: "Wij moeten nu om de tafel gaan zitten met de medische wereld, alle disciplines samen, en juridische experts, en de ethische gevolgen van dit onderzoek bepalen."

Kroniek van het district

december 2009 - februari 2010

Woensdag 18 november

E.H. Leo Troubleyn wordt in het ziekenhuis opgenomen. Hij kan moeilijk op eigen benen blijven staan. We overwegen hem de laatste Sacramenten toe te dienen, wat door pater de Beer gebeurt op dinsdag 1 december.

Dinsdag 1 december

Broeder Maximin Marie (van Brussel) brengt een bezoek aan de priorij te Antwerpen en steekt broeder René Maria een handje toe.

Woensdag 2 en donderdag 3 december

E.H. Eric Jacqmin brengt een bezoek aan de Priorij te Antwerpen. Hij komt vooral om zijn moeder te bezoeken, alvorens hij in december het noviciaat aanvangt te Avrillé.

Zondag, 6 december

Het zilveren jubileum van de Nederlandse tak van de Priesterbroederschap Sint Pius X.

Met de koop van de oude St. Clemenskerk in Gerwen bij Eindhoven, in het jaar 1984, begonnen namelijk haar zendelingen de verwoeste akker van het katholieke geloof in dit land weer te bewerken. Hoewel de bodem voor het goddelijk zaad zanderig bleef, dwongen de verschillende priesterlijke landbouwers, die in de voetstappen van de H. Willibrordus traden, toch een moeizaam verkregen vrucht af. Deze oogst wilden wij aan de Gever van alle goed met een feestelijk dankfeest opofferen. Daarom kwam er op 6 december 2009 een flink aantal gelovigen bijeen, om in aanwezigheid van enige priesters die hier vroeger werkten, of nu nog werken, het zilveren jubileum te vieren.

De feestelijke plechtigheid werd geopend door een Hoogmis met drie heren, gecelebreerd door pater Niklaus Pfluger, de eerste assistent van de Algemeen Overste van de Priesterbroederschap St. Pius X. In zijn preek vergeleek deze ons apostolaat met het werk van de H. Johannes de Doper, die de weg effende voor onze Heer Jezus Christus. Daarbij verwees pater Niklaus Pfluger naar de wonderbare werken, die ontspringen uit de gelovige uitstraling van een christelijke verbondenheid met de Traditie.

Na de H. Mis, waarbij ook de heer W.R. Ligtvoet, de burgemeester van onze gemeente, en zijn echtgenote tegenwoordig waren, begaven zich de feestvierenden naar het dorpshuis voor en lichte maaltijd, waarbij pater Carlo de Beer in een onderhoudende diavoorstelling de afgelopen jaren weer tot leven liet komen. Natuurlijk kwam daarin de spadesteek van de ook aanwezige pater Franz Schmidberger, de toenmalige Algemeen Overste en huidige districtsoverste van Duitsland, ter sprake. Zijn vergeefse moeite, om in het harde aardrijk door te dringen, lokte toen de volgende opmerking uit: "Hier valt niets te halen".

Het feest eindigde met de gezongen Vespers en het aansluitende Sacramentslof, die pater Benoît Wailliez, de districtsoverste van Benelux, leidde. Naast de genoemde geestelijken waren nog aanwezig: pater Roland de Merode, pater Robert Schmitt, die als diaken en subdiaken meewerkten in de Hoogmis, pater Joseph Verlinden, pater Louis Bochkoltz, pater Andreas Mählmann, verantwoordelijke voor de kerk in Kerkrade, en de prior van Gerwen, pater Fringeli.

Dinsdag 8 december

De school Notre-Dame de la Sainte-Espérance neemt de kinderen mee naar het bejaardenhuis « Balmoral ».

Op het feest van de Onbevlekte Ontvangenis hernieuwen de medebroeders hun belofte als lid van de Broederschap. Ook werd de jaarlijkse kaarsenprocessie in de Europese wijk van Brussel gehouden.

Vrijdag 11 december

Vertrek van pater Wailliez naar India, waar hij een priesterretraite gaat preken voor acht medebroeders.

Zondag 13 december

Pater Jean-Dominique o.p., op bezoek in Brussel, preekt de recollectie van de Advent voor de gelovigen, in vervanging voor pater Lovey, die ziek is.

Zondag 13 - woensdag 23 december

Pater Louis Bochkoltz vliegt naar Sydney, Australië ter gelegenheid van de priesterwijding van een vriend, Abbé Rémi Picot, met wie hij samen enkele jaren seminarie heeft gelopen en meerdere andere activiteiten heeft georganiseerd.

Dinsdag 15 en woensdag 16 december

Met achttien gelovigen zijn we, verdeeld over twee busjes en een auto, naar Avrillé gereden voor de inkleding van Pater Jacqmin. Wij zien hem nog de kerk binnenkomen in soutane. Na de preek legt onze pater een belofte

af, vervolgens verlaten zij de kerk en ze komen terug in dominikaner habijt. Na de H. Mis gaan we allen naar de refter waar ons Belgen een overheerlijke maaltijd wordt aangeboden, ons voorgezeten door de novicemeester en vergezeld van onze twee andere Vlamingen, broeder Jan-Maria en broeder Jacques-Marie.

Als dan bij het dessert de overste de Vlaamse pater bij ons binnenbrengt, zijn wij allen blij pater 'Jacqmin' onder ons te hebben als pater Joseph-Marie, in het wit gekleed met de kap op zijn hoofd. Maar groot is de verrassing als de Overste de kap naar beneden doet. Oh, oh. pater Joseph-Marie heeft de kruinschering gekregen. Nadien blijft hij bij ons aan tafel voor het dessert en de koffie, en er wordt veel gepraat. De tijd dringt. En de groep uit Antwerpen neemt afscheid van onze Vlamingen in Avrillé. De andere auto's keren de volgende dag huiswaarts.

Vrijdag 18 december - maandag 21 december

Het jaarlijkse kerstweekend van de E.K. vond ook nu weer plaats in Antwerpen. De jeugd knutselde kerststukjes en kaarten, en er werden koekjes gebakken voor de kerstmarkt op de zondag. Nadien bezochten ze het Rusthuis aan de overkant van de straat, zongen er kerstliederen en gaven er overgebleven dingen van de kerstmarkt aan de eenzaamste van de ouderen, zodat ook zij een warme Kerst mochten beleven. Na een groot spel in het park, waarbij af en toe een sneeuwbal door de lucht vloog, en veel zang werd het afgesloten met een activiteit op zelfgemaakte sleeën op de hellingen van het stadspark.

Ondanks een lage opkomst toch een geslaagd weekend!

Zondag 27 december 2009 - vrijdag 1 januari 2010

Broeder Maximin Marie en broeder René Maria gaan naar het seminarie in Flavigny om er bij de recollectiedagen van de broeders van het Franse district aanwezig te zijn.

Dinsdag 5 januari

Pater Verlinden rijdt naar Normandië voor de ter aardebestelling van Madame Stockmans en maakt van de gelegenheid gebruik Abbé Laisney te vragen om enige hulp voor de boekhouding.

Maandag 11 januari

Verloren Maandag, een Antwerps gebruik wordt ook in de priorij in ere gehouden. Na de worstenbroden en appelbollen worden er kerstliederen gezongen.

Donderdag 14 januari – vrijdag 22 januari

Aankomst van pater Rémi Picot, neomist. Pater Bochkoltz organiseert voor zijn vriend- confrater een tournee van eerste Missen in België, met als een van de hoogtepunten het vriendendiner na de eerste Mis te Antwerpen.

Zondag 17 januari

Pater Picot, onlangs gewijd in Australie, komt een eerste Mis lezen in de Sint-Jozefkerk.

Maandag 18 januari

De lekken komen precies uit : Mgr Léonard zal Danneels opvolgen als aartsbisschop van Brussel-Mechelen en als primaat van België.

Woensdag 20 januari

Nieuwjaarsdiner van alle medebroeders uit ons district in de Hemelstraat.

Wij zijn met elf geestelijken, waaronder pater Picot als gast.

Zondag 23 januari

De Pelgrim-Madonna, van het district Frankrijk begint haar rondreis bij ons vanuit Quiévrain.

Dank aan de heer Bernard Convent, de toegewijde chauffeur en "bewaker van de Maagd"!

Zondag 31 januari

Récollectie van een dag, in de omgeving van Ciney, voor vijftien jonge meisjes... De formule werkt goed. Het is een goede gelegenheid om zich opnieuw te laten inspireren en om vriendinnen terug te zien, of kennis te maken met nieuwe vriendinnen.

Maandag 1 februari

De mannen van Torenhuyse vieren de verjaardag van de heer De Ruyck. Het begint met een mooie gezongen Mis in Stoepe, daarna is er een eten in Torenhuyse, waarbij er ook gezongen wordt. Pater de Beer, die lange tijd Gent verzorgd heeft, is present, ook de medebroeders van de priorij van Antwerpen.

Dinsdag 2 – zaterdag 6 februari

De Pelgrim-Madonna is in Brussel ontvangen door de gelovigen, in processie, met een kaars in de hand, onder het zingen van *"Lumen ad revelationem gentium"* en *"Laudate Mariam"*.

Mooie ogenblikken van openbaar gebed en meditatie.

Zaterdag 6 februari

Dag voor de oudleerlingen van de school van Brussel (die zijn 20-jarig bestaan heeft gevierd). Toneel, maaltijd en teamsporten staan op het programma!

Woensdag 10 februari

De auto van pater Abbet is door een vrachtwagen geramd, als de sneeuw en de ijzel het land teisteren. Die morgen stond er 800 km. file. (Kwade tongen zeggen, dat het de schuld van de pater is!) In ieder geval komt onze medebroeder er (na bezoek aan het ziekenhuis) met spierpijn vanaf, maar de auto is flink beschadigd.

31 dvd's van de Belgische Catechismus,

in 1954 verplicht gesteld door alle Belgische bisschoppen.
Prijs € 70,--

Verkrijgbaar bij:

De heer René Dielst
Neermeerskaai 138
Residentie Anzeele
B-9000 Gent
tel: 0032 (0)477-994839
0032 (0)9-2200495.

De voorgenomen bedevaart naar Ars van 4 t/m 7 mei 2010 is geannuleeerd wegens gebrek aan voldoende belangstelling.

Aankondigingen

BELGIË EN NEDERLAND

zaterdag	13 maart	Vormsel in Antwerpen

NEDERLAND

donderdag	4 maart	Aanbiddingsdag in Gerwen
zondag	7 maart	Vastenbezinning in Den Haag (Pelgrim-Madonna)
zondag	14 maart	JKI-bijeenkomst in Den Haag
zaterdag	27 maart	Bijeenkomst Derde Orde in Gerwen
zondag	11 april	JKI-bijeenkomst in Den Haag
zaterdag	24 april	Voetbal Nederland-België in Gerwen

Priesterbroederschap St. Pius X

Nederland

Gerwen: St. Clemenskerk
Priorij St. Clemens, Heuvel 23,
5674 RR Nuenen
Indien geen noodgeval telefoontijden:
Ma. - za. 10.00 - 12.00, 14.30 - 17.30 u.
Tel: 040/283 45 05
Fax: 040/284 71 17
Zondag: 10.30 uur gezongen H. Mis
Ma./din./don. 18.30 uur;
Woe./vrij. 7.15 uur; zat. 8.30 uur

België

Brussel
Christus Koning Priorij
Eendrachtstraat 37, 1050 Brussel
Tel. 02/550 00 20; Fax 02/550 00 29
Door de week:
7.15 uur H. Mis
St. Jozefkerk
Frère - Orban Square, 1040 Brussel
Tel. 0474/860755
Zon- en feestdagen: 8.00 en 10.00 uur
H. Mis. Door de week: 18.00 uur.

Namen
Saint-Aubain Kapel, Rue Delvaux 10,
5000 Namur; Tel. 02 / 550 00 22
Zon- en feestdagen:
10.30 uur Gezongen H. Mis.
Door de week: woensdag en 1ste vrijdag v.d. maand 19.00 uur H. Mis (buiten de schoolvacanties).

Quiévrain
Carmel du Sacré Coeur,
16, rue des Wagnons, 7380 Quiévrain
Carmel: Tel. 065 / 45 79 22
Aalmoezenier: Tel. 065 / 45 81 65,
Huisnr. 20
Zondag: 10.15 uur H. Mis.
Door de week: 8.00 uur H. Mis.

Antwerpen
Priorij van het Allerheiligste Sacrament
Hemelstraat 21-23, 2018 Antwerpen
Tel. 03/229 01 80; Fax 03/229 01 89
Zon- en feestdagen:
7.30 uur en 10.00 uur Hoogmis,
18.00 uur Lof met Rozenhoedje.
Door de week:
18.30 uur H. Mis

Gent
Sint-Amanduskapel,
Kortrijksesteenweg 139,
9000 Gent; Tel. 03 / 229 01 80
Zon- en feestdagen: 10.00 uur Hoogmis.

Bierbeek
Oude Geldenaaksebaan 2, 3360
Bierbeek Tel. : 016 46 13 37
Zondag : H. Mis 10.00 of 17.00uur

Den Haag
Kapel O.L.V. van de Rozenkrans
Calandkade, tegenover nr.160, (kerkboot)
2521 AA Den Haag. Tel: 070/389 65 60
Zondag 10.30 uur gezongen H. Mis.
vrij. 19.00 uur; zat. 9.00 uur

Kerkrade (duitstalig)
Kerk v. St. Maria zu den Engeln
Pannesheiderstraat 71
6462 EB Kerkrade
Zondag: 9.00 u. gezongen H. Mis

Colofon

Uitgever:
Priesterbroederschap St. Pius X

Redactie:
Pater B. Wailliez
(verantwoordelijke uitgever)
M.L. Bastiaanse
Priorij St. Clemens
Heuvel 23, 5674 RR Nuenen.
e-mail: info@stpiusx.nl

Bankrekeningen:
giro nr. 39 90 790
bank nr. 68 67 70 595
IBAN: NL43 INGB 0686 7705 95
BIC: INGBNL2A
t.n.v. Stichting St. Jozef,
Heuvel 23, 5674 RR Nuenen.

Giften ter ondersteuning
Het Informatieblad wordt U op aanvraag gratis toegezonden. Uw giften ter ondersteuning van ons werk zijn zeer welkom: ze vormen de enige financiële steun voor het apostolaat van de Priesterbroederschap St. Pius X.

Gebruik daarvoor a.u.b. de hierbij ingesloten acceptgirokaart of overschrijvingsformulier.

Voor België:
E.H. Prior
Hemelstraat 23
2018 Antwerpwen
KBC 406-2060911-59
Priesterbroederschap St. Pius X, Hemelstraat 21-23, 2018 Antwerpen

U vindt ons ook op internet:
www.stpiusx.nl
www.stpiusx.be

Informatieblad

Bestellijst boeken, cassettebandjes en CD's.

Voor uw bestelling kunt u gebruik maken van onderstaande lijst, deze uitknippen en opzenden naar: Stichting St. Jozef, Heuvel 23, 5674 RR Nuenen.

Boeken

- ❑ Missaal van de Tridentijnse Ritus € 4,75
- ❑ De zelfvernietiging van de katholieke Kerk door Fr. Jaak Vermeiren € 2,49
- ❑ De Heilige Mis door pastoor Franz Rudrof € 3,40
- ❑ Van heilige symbolen, Romano Guardini € 2,50
- ❑ Gebedenboek Adveniat regnum tuum € 5,65
- ❑ De devotie tot het Onbevlekt Hart van Maria, en de oproep van OLV te Fatima € 4,50
- ❑ In Gods Aangezicht, Gebed en meditatie, Dom Augustinus Guillerand O. Cart. € 6,50
- ❑ Belijdenissen, H. Augustinus € 13,65
- ❑ Lijkverbranding? E.H. Nicolas Pinaud € 4,50
- ❑ Open brief aan radeloze katholieken Aartsbisschop Marcel Lefebvre € 9,00
- ❑ De Martelaren van Gorkum, voorbeelden van trouw door C.J. van Blijswijk € 6,00
- ❑ De Martelaren van Gorcum, volgens het getuigenis van Guilielmus Estius door B. Hartmann € 9,90

Naam:.....

Adres:.....

Postcode en plaats:.....

De devotie tot het Onbevlekt Hart van Maria

en de oproep van Onze-Lieve-Vrouw te Fatima

De duivel levert momenteel een beslissende slag met de H. Maagd, en daar hij weet wat God het meest beledigt en wat hem in weinig tijd het grootst aantal zielen oplevert, doet hij al om de aan God gewijde zielen voor zich te winnen, want op die manier laat hij de zielen zonder verdediging en aldus kan hij zich gemakkelijker van hen meester maken.

€ 4,50

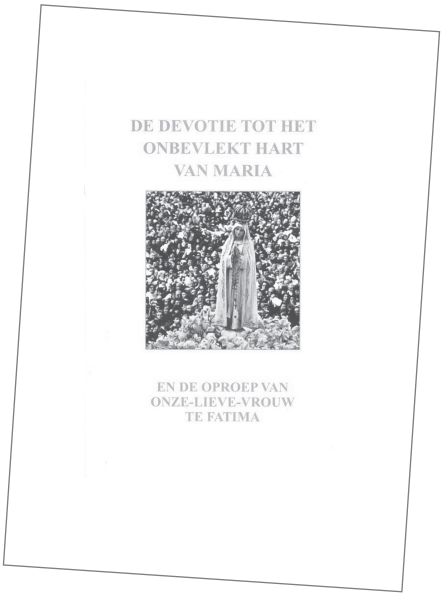

Lijkverbranding?

Wat zegt de Kerk erover?
Welke lijn moeten wij volgen?
door E.H. Nicolas Pinaud

De schrijver is in de pauselijke documenten en in de theologie de redenen nagegaan waarom de Kerk in de loop der tijden steeds geweigerd heeft de lichamen van de overledenen te verbranden.

€ 4,50

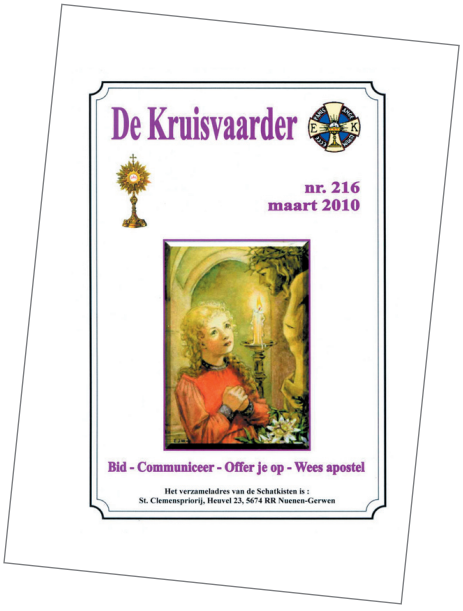

De Kruisvaarder

Tijdschrift voor kinderen

Leerrijk en geestelijk vormend met mooie verhalen.

Verschijnt tien keer per jaar (gratis). Het kan op aanvraag bij de Priorij St. Clemens te Gerwen u toegestuurd worden.

Ondersteuning van het Eucharistisch Kruisvaarderwerk is welkom.

2 **EDITORIAL**
"Een grote hoeveelheid gelovigen heeft zich een geloofje naar maat gemaakt."

3 **MGR. LEFEBVRE**
God is liefde

5 **VORMING**
Requiem voor het gezonde verstand
Pater Yves le Roux

6 **SPIRITUALITEIT**
Het "ja" van de Maagd
H. Bernardus

7 **LEER VAN DE KERK**
De eerste beginselen van het christelijk geloof

9 **VATICANUM II**
Schema van Vaticanum II over de Kerk (II)

13 **GESCHIEDENIS**
Enquête over het katholicisme
Pater Benoît Wailliez

18 **LITURGIE**
Het Koor (I)
Alain de Beaugrain

20 **ROEPING**
De kapucijner minderbroeders

23 **HOMILIE**
Preek v.d. H. Petrus Chrysologus

24 **HEILIGENLEVEN**
H. Aartsengel Gabriël

25 **NIEUWS UIT KERK EN WERELD**

28 **KRONIEK VAN HET DISTRICT**
december 2009 - februari 2010

30 **AANKONDIGINGEN**

ISSN: 0924-6762